



**Ion I. C. Brătianu**  
Prim Ministru al României,  
creator și mare reformator al construirii,  
întării și dezvoltării Statului Național Unitar Român

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ  
DNR  
A ROMÂNIEI

acțiuni politice ale liderului Partidului Național Liberal  
oglundite în documente și materiale bibliofile  
din perioada 1914-1927  
aflate în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Naționale a României  
expoziție virtuală



# Ion I. C. Brătianu

(1864-1927)

Prim Ministru al României,  
creator și mare reformator al construirii,  
întăririi și dezvoltării Statului Național Unitar Român



Biblioteca Națională a României, prin intermediul Serviciului Colecții Speciale, dorește să omagieze una dintre cele mai importante personalități din istoria României,

***Ion I.C. (Ionel) Brătianu (1864-1927).***

Marele om politic de stat a trăit la granița dintre două epoci diferite și s-a adaptat marilor schimbări ale vremii, reușind să realizeze importante reforme liberale necesare dezvoltării României, la sfârșitul perioadei moderne, marcată de anumite tradiții și mentalități înrădăcinate de secole și începutul unei epoci contemporane tumultuoase, care aduce în scurt timp mari transformări economice, politice și sociale generale pentru întreaga umanitate după Primul Război Mondial.

Întregul său crez politic a constat în îndeplinirea marilor idealuri ale poporului român: unificarea tuturor teritoriilor românești într-un singur stat național unitar independent și desăvârșirea marilor reforme liberale democratice, necesare întăririi și dezvoltării României Mari.

În opinia sa, un lider politic nu poate fi amintit de-a lungul veacurilor ca făuritor de neam decât prin aducerea unei contribuții personale la progresul unei națiuni, ca o continuitate în dezvoltarea și evoluția sa istorică.

Recunoscând și conștientizând năzuințele permanente ale poporului pentru care a trebuit să lupte, acesta reușește să le transpună în practică cu scopul de a dăinui în viitor.





Expoziția virtuală are rolul de a evidenția unele evenimente istorice raportate activității sale politice ce oglindesc devotamentul avut de-a lungul întregii vieți pentru realizarea celor mai importante deziderate ale neamului românesc: desăvârșirea Marii Uniri și consolidarea noului stat național unitar.

Imaginile expuse vin să aducă în atenția publicului unele aspecte esențiale din activitatea lui Ion I.C. Brătianu în funcția de Prim-Ministru, exercitată pe timpul guvernărilor Partidului Național Liberal, în perioada 1914-1927, de la izbucnirea Primului Război Mondial și până la sfârșitul vieții sale.

Sunt evidențiate concepția sa politică și deciziile istorice care au marcat destinul României, referitoare la:

- Dificultatea păstrării Neutralității României în perioada 1914-1916;
- Decesul Regelui Carol I la 27 septembrie 1914 și urcarea pe tron a Regelui Ferdinand;
- Informațiile diplomatice venite din capitalele europene prin care reușește să anticipeze anumite evenimente politice internaționale și să ia măsuri conform intereselor naționale, ca de exemplu momentul intrării României în Primul Război Mondial alături de Puterile Antantei, în august 1916;
- Însemnătatea reformelor de întărire și dezvoltare a noului stat național unitar român;



- Instituirea noilor strategii politice internaționale de organizare și reconfigurare a noii ordini mondiale, prin dezintegrarea marilor Imperii din Europa și constituirea noilor state pe principiul dreptului la autodeterminare a națiunilor ;
- Legiferarea dreptului național al românilor de unificare a tuturor teritoriilor sale;
- Participarea sa în calitate de șef al delegației României la Conferința de Pace de la Paris din 1919 și lupta politico-diplomatică desfășurată cu scopul recunoașterii unirii teritoriilor românești în noile granițe ale statului român, neatârnat de interesele Marilor Puteri și independent;
- Programele de guvernare ale Partidului Național Liberal, discursurile și interviurile personale;
- Participarea la Lucrările Conferinței de la Genova în anul 1922;
- Organizarea Manifestărilor Încoronării Regelui Ferdinand și a Reginei Maria ca suverani ai României Mari la Alba-Iulia în octombrie 1922, o confirmare a importanței avute de monarhie pentru îndeplinirea idealurilor naționale ale românilor;
- Participarea la diferite manifestări culturale și istorice.



Materialele documentare prezentate sunt parte componentă a colecțiilor de patrimoniu deținute de Serviciul Colecții Speciale cuprinzând:

- documente de arhivă (telegrame, traduceri și redări manuscrise ale unor articole apărute în periodice românești și străine, extrase tipărite din ziare și reviste, jurnale ale unor diplomați români, scrisori, caiete de însemnări, rapoarte diplomatice);
- articole și pagini din periodice românești;
- fotografii;
- extrase ale Tratatelor de Pace de la Paris din 1919;
- fragmente din materiale bibliofile;
- hărți.

Toate aceste surse informative vin să întregească un viu tablou istoric al celui ce a fost unul din marii strategii politici ai României, Ion I.C. Brătianu.



Perioada  
1914-1918



Data			N <sup>o</sup> Secret	Compunerea Ministerelor
Anul	Luna	Zina		
				<u>al XXXVII<sup>lea</sup> Minister</u>
1914	ianuar	4	66	D <sup>l</sup> Ion I. C. Brătianu, Președinte și Min. de Război.
"	"	"	"	Em. Porumbaru, Externe
"	"	"	"	E. Costinescu, Finanțe
"	"	"	"	V. G. Morțun, Interne
"	"	"	"	Al. Constantinescu, Domenii
"	"	"	"	Al. Rădulescu, Industrie
"	"	"	"	Dr. C. Angelescu, S. Publice
"	"	"	"	Victor Antonescu, Justiție
"	"	"	"	I. G. Duca, Culte

1. Compunerea Ministerelor : al 37-lea Minister, guvernarea Ion I.C. Brătianu din 4 ianuarie 1914. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



2. Hotărârea României: Consiliul de coroană de la Sinaia. În: *Minerva*. București, an 6/1914, nr. 2011/23 iul., p. 1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



39  
Căp. Mgnt.  
26 iulie

Căp. Ministerului Intern  
General Iliescu  
Secretar General Reștii  
București

În măsuri discutate pentru a fi  
rechemate din concediu ofițerii și  
trupa activă și totodată pentru  
a asigura fără șomaj paga  
tuturor soldaților și punctelor de  
circulație mai importante.

Brătianu

3. Notă adresată de Ion I.C. Brătianu către Generalul Iliescu. București, 1914, 26 iul. Manuscris. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

30 iulie  
14 iulie 1914

Th. circulară

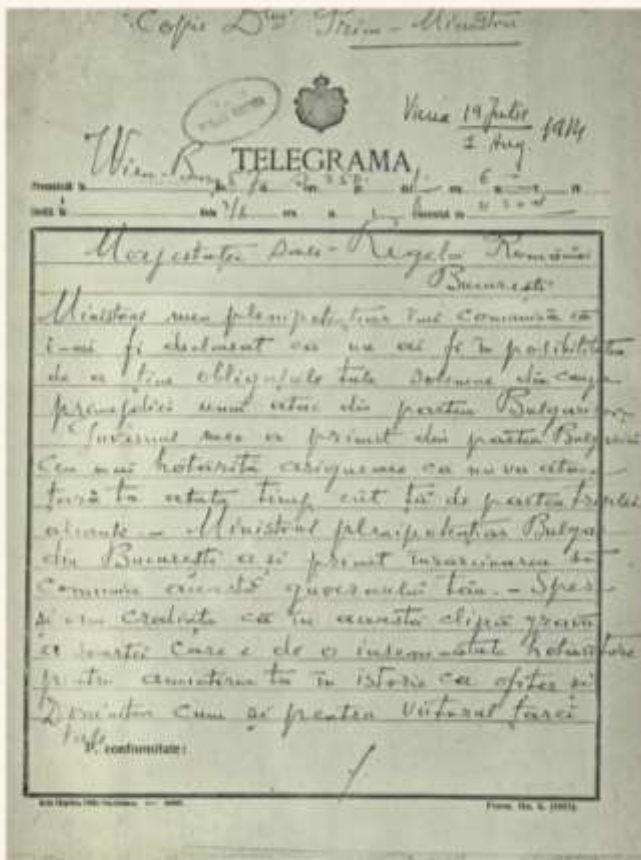
Fiecare informat că în mai multe  
locuri s-au pus la cale manifestații  
în contra A.H. ~~și~~ sau acesta  
ar fi de o gravitate excepțională în  
momente de așa și contrare declarațiilor  
noastre de neutralitate și rog a lua  
măsuri pentru ca act. p. de manifestații  
să nu aibă loc, și în caz eventual să  
se interzică ~~cu~~ cu toată strictețea

Brătianu

4. Circulară Ion I.C. Brătianu. 1914, 30 iul. Manuscris. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Din momentul declarării oficiale a neutralității de către guvernul condus de Ion I.C. Brătianu, situația pe plan extern a statului român se complică. Măsurile interne erau ferme, încercând să oprească manifestațiile populației împotriva Imperiului Austro-Ungar, în condițiile existenței unui puternic curent popular cu privire la obținerea independenței teritoriilor românești aflate sub dominația străină ca prim pas spre unirea lor cu Regatul României.

Din punct de vedere politic, imaginea externă a țării trebuia să fie exemplară, implicând o poziție lipsită de afirmații sau acțiuni pro sau contra, de o parte sau alta a celor două Mari Alianțe politice și militare din timpul Primului Război Mondial.



5. Copie telegramă adresată de Împăratul Franz Iosif către Regele Carol I. Wien-București, 1914, 1 aug. Traducere manuscrisă.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



Nicolae Filipescu (1862-1916) aduce la cunoștință recunoașterea neutralității României de către Imperiul Rus, atât primului-ministru, Ion I.C. Brătianu cât și ministrului de externe, Emanoil Porumbaru (1841-1921), o victorie a diplomației românești.

6. Copie telegramă adresată de Nicolae Filipescu cu ocazia vizitei sale la Curtea țarului Nicolae al II-lea către Ion I.C. Brătianu. Petrograd-București, 1914, 19 sep.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





7 Aprilie 1839 — 27 Septembrie 1914

7. Portretul regelui Carol I în bernă.  
În: *Albina*. București, an 18/1914, nr. 1/5  
oct., p. 4.  
Cabinet Periodice românești vechi.  
Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca  
Națională a României.



## CRONICA

### MOARTEA REGELUI CAROL I

«Astăzi, 27 Septembrie 1914, ora 5 și 30 m. dimineața. Măiestatea Sa Regală Carol I, înmormântatului Regelui Români, a încetat din viață la Castelul Peleş, în urma unei sincope produse de o miocardică cronică, fără nici o subterită și vorbind până în ultimul moment, fiind de lați Măiestatea Sa Regală Elisabeta».

Ca aceste servicii s'a executat întru încredințarea din viață a Regelui Carol I. Constituția noastră prevede că, îndată după moartea Regelui, puterile s'au trece în mâna guvernului, care le exercită în numele națiunii până la venirea pe tron a noului Rege. Întreaga guvernare a dat dovadă prodigioasă strădanie către popor.

### PROCLAMAȚIE

Români,

Națiunile a pierdut pe Marele și Rege Carol I, pe întemeietorul Regatului.

În timp de aproape a jumătate de secol, El a închinat Țării sale patrie cu curi Dumnezeu II încredințare și asarăna singur și jurașă pământului nostru să se realizeze și roșie.

Până strălucită de doborâșii pentru poporul în fruntea căruia a fost chemat, cu înaltă Sa credință a datoriei, și prin virtuțile Lui, El a înmormântat în curtea noastră cea mai glorioasă poartă.

Vălește Sa pe căsuța de răboaiă a jurașă să revină gloria străbunilor, dar înțeleptului Sa a organizat administrația organică și încredințată înaltă și Statului nostru.

Patria îi are în noi recunoștință pentru binefacerile dumniei Lui ferice, în care vede și cheșăia pășăgării și răboare.

Peșă opera Sa Carol I a lăsat încredințată Divinită de națiune și încredințată și de dăruia lui Români și încredințată ce are de a se străduie în jurul tronului Său nobil, care are gâbl în drăgășie și în încrederea poporului, să năimă mășăgărie pentru jurașă împărtășită de toți Români, dar și jurașă pentru a încredințată așă și gramașă înmormântare în care este chemat astăzi.

Înălță de oculoșă strălucitoare cu și glorioșă Său arhiv, Năimă Rege II cu conștință opera între încredințată națiunii noastre.

- Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri și ministrul de răboai.
- Em. Forușaru, ministrul afacerilor străine.
- E. Costinescu ministrul de finanțe.
- V. G. Morțuan, ministrul de interne.
- Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor.
- Al. Radovici, ministrul industriei și comerțului.
- Dr. C. Angelescu, ministrul lucrărilor publice.
- Victor Antonescu, ministrul de justiție.
- I. G. Dăcu, ministrul cultelor și încredințării.

În același timp au trecut M. C. Bogdan Văduva încredințarea încredințată:

### Moștenitei Sale Regale

Castelul Peleş

Suntem astăzi îndărătați de moartea nenecercă care lovește pe Măiestatea Voastră și națiunea întreagă. Toți Români împărtășesc oșărmăgărită dăruie a Măiestății Voastre.

Națiunea Voastră a fost încredințată neobșărită a Mareșului Rege pe care-L pășăgărușă, și L-a încredințat cu o drăgășie ce L-a îngăduia să înfrunte toate greutățile și L-a fost un năimăstărit îndemnat în muna roșie a glorioșă Lui domnie.

În numele Națiunii plină de încredințată pentru Regiașă care a înalt atâtea încredințate, exprimăm Măiestății Voastre sentiimățele noastre de adăruia jale, de încredințată devotașă și de profund respect.

Ion I. C. Brătianu, Em. Forușaru, E. Costinescu, V. G. Morțuan, Al. Constantinescu, Al. D. Radovici, Dr. C. Angelescu, Victor Antonescu, I. G. Dăcu.

Ultimele pe tron a noului Rege se face pământului nașă încredințată, când nașă încredințată încredințată și încredințată abșăleșă legătoșă spre a depune jurașă încredințată de Constituția țării.

Pentru Măiestatea Voastră a încredințată jurașă.

Măiestatea Sa Regală Carol I încredințată din viață, nașă 27 Septembrie 1914, ora 5 și 30 dimineața, consiliul de miniștri, conform art. 86 din Constituție, exercită în numele poporului runda puterile constituționale ale Regelui, până la depunerea jurașă încredințată Regelui.

Încredințată consiliul de miniștri

Decide:

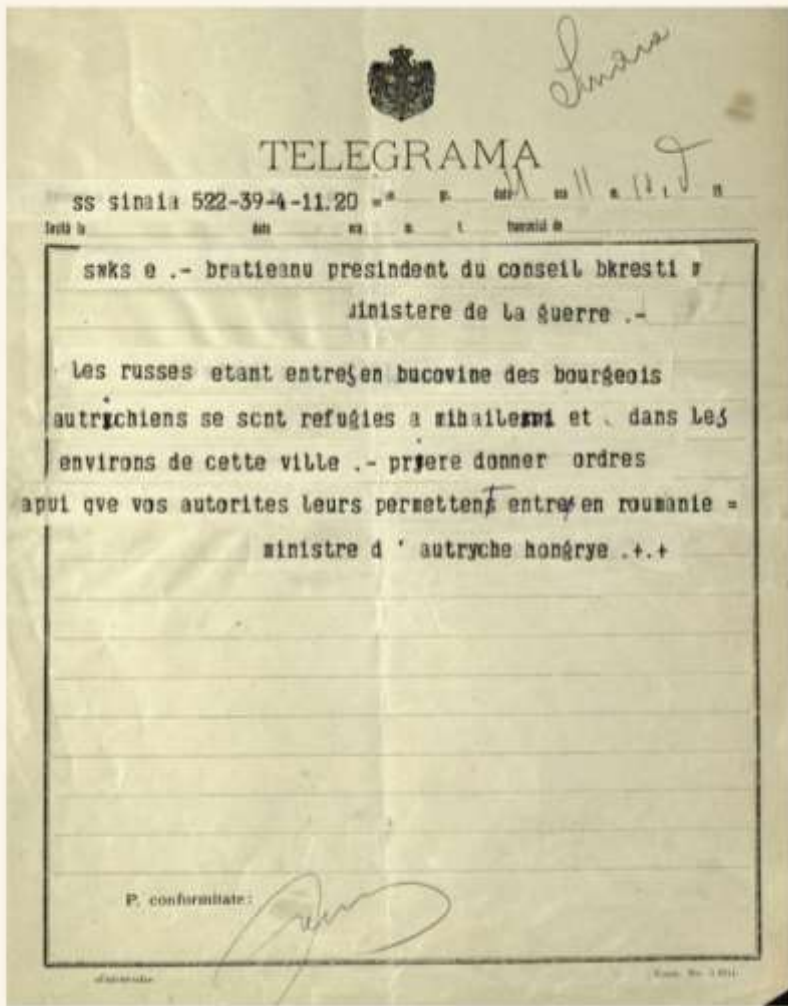
Ca, conform art. 85 din Constituție, Corpurile legiștoare să își vocatione în ziua de 28 Septembrie, ora 2 p. m.

Ion I. C. Brătianu, Em. Forușaru, E. Costinescu, V. G. Morțuan, Al. Constantinescu, Al. D. Radovici, Dr. C. Angelescu, Victor Antonescu, I. G. Dăcu.

Nr. 2381. 1914, Septembrie 27.

La 27 septembrie 1914 regele Carol I încetează din viață. Conform Constituției, toate prerogativele puterii regale sunt preluate de guvern și de primul ministru, Ion I.C. Brătianu până la numirea pe tron a noului Rege, Ferdinand I, care depune Jurământul de Credință la 10 octombrie 1914. Încoronarea sa a avut loc mult mai târziu, la 15 octombrie 1922, în calitate de suveran al României Mari, constituind un simbol al luptei pentru unitatea națională a poporului român, un drept istoric obținut ca rezultat al sacrificiilor Familiei Regale în timpul Primului Război Mondial.

8. Proclamația Guvernului către români la moartea regelui Carol I.  
În: *Albina*. București, an 18/1914, nr. 1/5 oct., pp. 17-18.  
Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



9. Telegramă adresată președintelui Consiliului de Miniștri, Ion I.C. Brătianu și ministru de Război. Wien-Sinaia, 1914, 11 noi.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

După declanșarea Primului Război Mondial au izbucnit conflictele militare între trupele rusești și cele austro-ungare, ajungând până la granițele României.

Regiunea teritorială românească Bucovina, parte integrantă a Moldovei a fost anexată încă din 1774 de Imperiul Habsburgic. Din punct de vedere administrativ era organizată sub forma unui Ducat și condusă de un Guvernator.

În timp ce trupele rusești au pătruns și au înaintat în acest teritoriu, cele austro-ungare voiau să se retragă prin localitatea de graniță Mihăileni și după aceea în interiorul Regatului Român, în condițiile în care acesta se declarase neutru.





Traducere. Neue Freie Presse dim 10 Decembrie 1914

Comisiunea a Ministrului Rus  
in Serbia pe lângă Guvernul României.

Din București și se comunică, că ministrul Rus în Serbia, Principele Trubetsky, a scris în în-  
cunoscutele zi: Dominica, având o misiune specială.  
Principele Trubetsky a sosit în Primul Ministru  
Brătianu, și Ministrul de Interne Pogorelec, și  
ministru de Finanțe Costinescu, primum și cu unii membri  
ai partidelor de opoziție conservator-democrat. S-au  
reunții partii, Domnului Tala Vossow, care alina un  
ca vorbă a tracul de partea Regelui, Principele Tri-  
betsky și-a făcut trei vizite, sfătuindu-l cu elocvență  
de trei ori, un timp susținător de îndelungat.

Principele Trubetsky a părăsit București  
fără dimisiune și a plecat direct la Viena. În  
cereri de parlamentare se află, că misiunea Prin-  
cipelui Trubetsky pe lângă Guvernul Român trebuie  
considerată ca secretă și sigură.

Articolul apărut într-un cunoscut ziar vienez, pune în evidență activitatea diplomației ruse, desfășurată prin intermediul principelui Grigorii N. Trubetsky, cu scopul determinării intrării României în Primul Război Mondial alături de Puterile Antantei.

10. Misiunea a ministrului rus în Serbia pe lângă guvernul României.

În: *Neue Freie Presse*. Wien, 1914, 10 dec. Traducere manuscrisă.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

11. Perseverarea României în neutralitatea sa.  
În: *Neue Wiener Tagblatt*. Wien, 1914, 11 dec.  
Traducere manuscrisă.

Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Traducere. Neue Freie Presse dim 10 Decembrie 1914

Traducere. Neue Wiener Tagblatt dim 11 Decembrie 1914

Perseverarea României în neutralitatea sa.  
(Impresiile Felbaur, General von der Goltz.)

După o telegramă din București a generalului, Kolmar von Zehmen,  
guvernul României perseveră în atitudinea sa de neutralitate  
supra-partisană, luată în Consiliul de Coroană <sup>și</sup> ~~și~~ Republicii  
Regale. Toate încercările de a strânge guvernul în viziile  
oportune, și în igărit, din cauza atitudinii ferme și hotărâ-  
rite a Președintelui de Consiliu Brătianu, elemente de  
prezidenți și legislativ sunt în majoritate și au în-  
dare în Guvern.



12. Membrii Guvernului Ion I. C. Brătianu.  
În: *Almanahul Ziarului Universul*. București, Edit.  
Ziarului Universul, 1915, p. 99.  
Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții  
Speciale. Biblioteca Națională a României.

13. Caiet de însemnări N. N. Filodor (ministru  
plenipotențiar la Atena). 1915, 18 apr.  
Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții  
Speciale. Biblioteca Națională a României.

72) d'ui 18/ Aprilie 1915 61 Brătianu.  
Réponse à votre tel. ch. du 17 Avril.  
Plus j'envisage au Roi que sans avoir  
un engagement qui nous oblige de suivre  
l'Italie dans sa politique, j'attache une  
importance considérable à la version d'une  
entente avec la Triple Entente qu'il nous  
a signifié. Je voudrais connaître les  
intentions et possibilités du Gt grec dans  
la nouvelle situation créée par l'Italie  
et par la prise possible des Dardanelles.  
J'ai parlé dans le même sens au Min.  
de Grèce au cours d'un sans mentionner  
votre conversation avec le Roi.

Ion I.C. Brătianu a susținut o activitate diplomatică intensă pentru încheierea unui Tratat militar cu Marile Puteri ale Antantei (Franța, Imperiul Britanic, Imperiul Rus) prin negocieri diplomatice intermediare de ambasadele românești în țările europene.

În corespondența sa, Nicolae Filodor îi transmite primului ministru posibilitatea inițierii unor tratative prin intermediul Italiei, care se asociase la Tripla Antantă din 1915. Pentru întărirea unui astfel de angajament era necesară aprobarea regelui Ferdinand. Pe de altă parte, în Grecia se discuta problema statutului internațional al strâmtorilor Bosfor și Dardanele după încheierea războiului, în condițiile în care Imperiul Otoman se aliașe cu Puterile Centrale (Germania și Imperiul Austro-Ungar).

Stabilirea regimului strâmtorilor din Marea Neagră a avut loc prin Tratatul de Pace de la Lausanne din anul 1923 când acestea au rămas sub controlul noii proclamate Republici Turcia.



În documentul prezentat este evidențiat conceptul politicii externe a omului de stat francez, George Clémenceau în condițiile extinderii conflictelor militare din Primul Război Mondial. În acest interviu manifestă o atitudine intransigentă conform opiniilor sale strategice, declarându-se nemulțumit de politica duplicitară a primului ministru român și mai ales de „pretențiile” sale asupra teritoriilor românești din Valea Timocului.

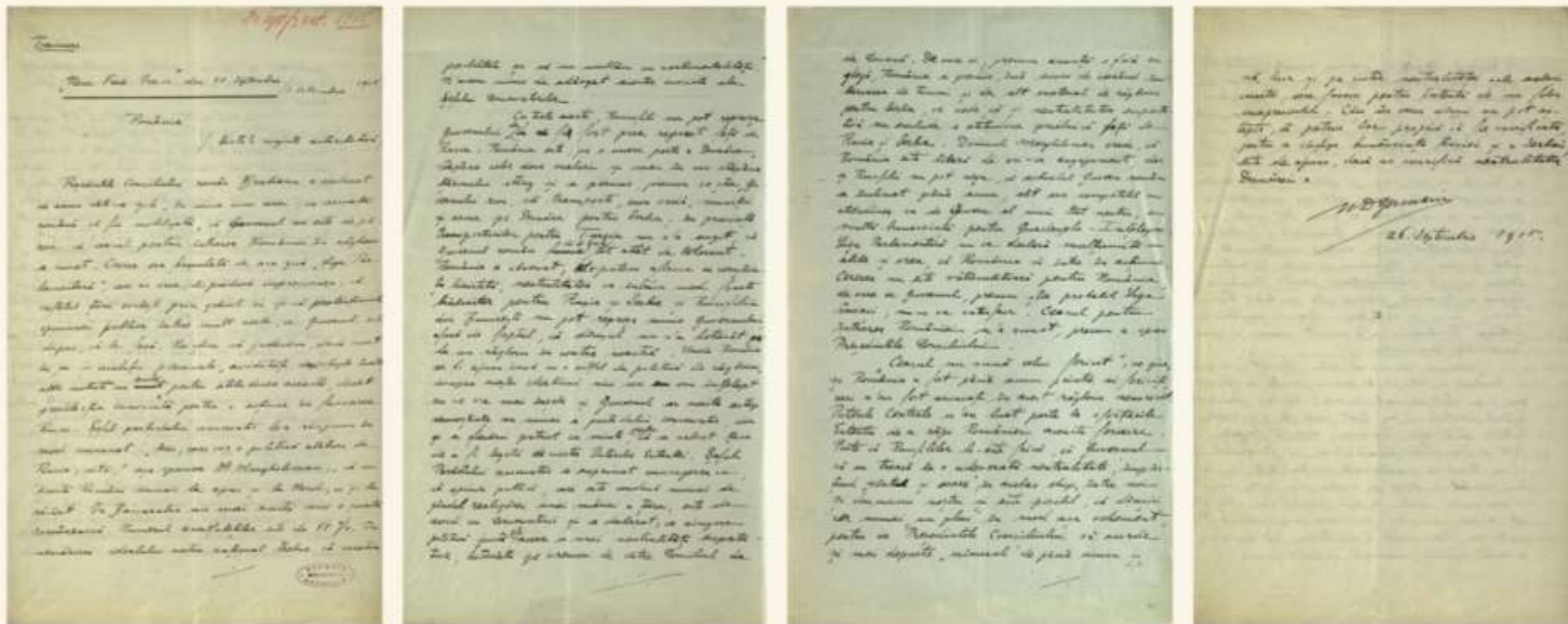
La Conferința de Pace de la Paris din 1919, delegația României nu a reușit să convingă Franța că Banatul de Vest este un drept teritorial românesc, cu toate argumentele etnice, istorice, sociale și politice prezentate în materiale bine documentate. O mare parte a Comitatului Torontal și Sud-Vestul Comitatului Timiș au fost transferate în posesia Regatului Sârbo-Croato-Sloven. În finalul interviului se cerea României intrarea în război alături de Antanta.

Pe parcursul neutralității, Ion I.C. Brătianu a fost avertizat asupra importanței unei politici externe ferme, având ca obiectiv convingerea Marilor Puteri ale Antantei de respectare a drepturilor și libertăților românești prin realizarea statului național unitar independent, în care să fie încorporate toate teritoriile locuite de români.

Ziarul *Le Temps Paris*, apărut în perioada 1861-1942, a fost unul din cele mai importante periodice franceze, cu un caracter moderat de informare politică, în care se dezbăteau și probleme cu caracter diplomatic.



14. Telegramă conținând un interviu cu George Clémenceau în ziarul *Le Temps Paris*. Paris-București, 1915, 4 aug. Dactiloprint. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



15. România. În: *Neue Freie Presse*. Wien, 1915, 20 sep.(3 oct). Traducere manuscrisă.

Fond Brătianu Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Presa austriacă urmărea cu multă atenție evenimentele politice din Regatul României cu scopul influențării românilor de a renunța la neutralitate și de a intra în Război alături de Imperiul Austro-Ungar și Germania. Articolul prezintă conflictul intern dintre opiniile celor două mari partide românești, Partidul Național Liberal, condus de Ion I.C. Brătianu, aflat la guvernare și Partidul Conservator, condus de Alexandru Marghiloman, aflat în opoziție.

Conservatorii considerau că marele pericol extern îl reprezintă Imperiul Rus care ducea o politică de asuprire a românilor din Basarabia, cu tendințe de extindere a influenței și dominației sale cât mai mult în Europa. Liberalii erau numiți „rusofili”, o etichetare exagerată datorită nemulțumirii privind „situația fericită” a neutralității în care se află România și nu în stare de război. Dincolo de întreaga propagandă de război, atât Imperiul Austro-Ungar cât și Imperiul Rus au dus o politică de deznaționalizare și de dominare a românilor încă din secolul al XVIII-lea, ca urmare a războaielor ruso-austro-otomane prin care au avut loc cedări arbitrare de teritorii între aceste puteri militare, cu o atitudine hegemonică și amenințătoare la adresa tuturor statelor vecine, în baza politicii absolutiste și a forței imperiale.

În continuare, este evidențiată poziția strategică a României, în timp ce guvernul liberal era acuzat că a înlesnit transportul de arme pe Dunăre din Imperiul Rus spre Serbia încălcând neutralitatea, ceea ce demonstra politica de sprijinire a statelor care luptau pentru păstrarea identității lor naționale și doreau să-și redobândească teritoriile ocupate de Imperiul Austro-Ungar, situație în care se afla și statul român.



Articolul reflectă atmosfera generală în rândul populației românești datorată deciziei intrării României în Primul Război Mondial alături de Antanta.

18. Regele Ferdinand și aliații săi. București, 1916, aug. Carte poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Data	Nr.	Componența Ministerelor
1916 August 15	2807	D <sup>le</sup> Ion I.C. Brătianu, Președintele Cons. de Regim Vintilă I.C. Brătianu, Sec. de Regim
Dec. 1	2808	D <sup>le</sup> Ion I.C. Brătianu, Președintele Cons. de Regim Sec. de Regim: An. de Istorie, în urma deciziei D <sup>le</sup> Ion Brătianu
<b>al XXXVIII-lea Miniștrilor</b>		
Dec. 11	2826	D <sup>le</sup> Ion I.C. Brătianu, Președintele Cons. de Regim N. Păroșkyde, Afaceri fără portofoliu Tache Ionescu, Afaceri fără portofoliu D <sup>le</sup> C. Iuliu, Industrie și Comerț Emil Colbancea, Afaceri fără portofoliu Dimitrie Giucianu, Lez. Externe publice M. Constantinenco, Lez. Interne A. G. Caraculovici, Justiție V. I. Anonim, Finanțe I. G. Bocu, Culte și Instrucțiune Vintilă I.C. Brătianu, Lez. Regim G. Matyescu, Igienă și Sănătate
1917 Iulie 10	679	Barbu Ștefan, Industrie și Comerț Vintilă Brătianu, Afaceri fără portofoliu Sec. de Regim N. Titulescu, Finanțe Tache Ionescu, Lez. Externe publice Vintilă Brătianu, Lez. Externe publice

16. Componența Ministerelor: al 38-lea Minister, guvernarea Ion I.C. 16.Brătianu din 15 august 1916 și din 10 iulie 1917. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Guvernarea a durat până la 28 ianuarie 1918.



17. În jurul Consiliului de Coroană: presupuneri, fantezii și enervare. În: Gazeta. București, 1916, 15 aug. Articol informativ. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

19. L'Atitudine de la Roumanie. În: Le Journal des Débats Politiques et Littéraires. Paris, 1916, aug. Articol informativ. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

**L'ATTITUDE DE LA ROUMANIE**

La question roumaine continue à être discutée passionnément par les journaux austro-allemands. Le major Morabî dit que l'Allemagne fait tout le nécessaire pour détruire le péril roumain. Les ministres austro-hongrois et allemand à Bucarest ont, comme il est appelé l'attention du Cabinet Italien sur les conséquences qui pourraient avoir pour la Roumanie l'autorisation qu'elle accorderait aux Russes de traverser son territoire, et il ajoute :

Vendredi de nous, la Roumanie ne doit pas avoir une politique de apăsă până în ziua vi, avec dessein, elle nous assistait, en présence d'un fait accompli sans que nous ayons la temps d'explorer les conséquences à ce sujet.

Ce serait donc, s'il faut en croire les dires du major Morabî, la seconde démarche des puissances centrales à Bucarest, car il y a trois semaines déjà le comte Czernin, ministre d'Autriche, et M. von den Busche, ministre d'Allemagne, invitaient catégoriquement M. Brătianu à se prononcer. Le *Freder Lloyd* se demande aussi avec inquiétude si la Roumanie entendrait laisser passer des troupes russes sur son territoire tout en déclarant maintenir sa neutralité.

La *New Erie Press* croit que les semaines prochaines seront d'une importance singulière, car alors on verra si le désir pa-

Jurnalul a fost editat în perioada 1789-1944, fiind o publicație de dreapta, cu influențe asupra culturii franceze.

tirel d'indépendance et les souvenirs éternels des intérêts toujours reconnus par les grands hommes d'Etat roumain sont raison de la campagne russophile contre les puissances centrales. Et les *Le Neues Nachrichten* écrivent :

La Roumanie se trouve maintenant en face de décisions très graves. Une fois les journaux Také Jancsco, demandés avec lui de venir, la guerre au côté de l'Entente sans avoir-il suffisamment fort pour résister les pressions et à toutes les menaces.

Par contre, l'agence Wolff connu aux journaux allemands une infirmité de Sofia suivant laquelle les relations entre la Roumanie et la Bulgarie se sont améliorées depuis quelques jours. D'élégants roumains seraient arrivés à la fin août pour traiter des questions d'échanges commerciaux. Toutefois, l'agence Wolff ajoute que le ministre de Roumanie, M. Derrasi, est parti le 15 août Bucarest et qu'il doit rester absent un certain nombre de jours.

Les journaux bulgares racontent à maintes reprises croissantes des m. politiques et militaires de Sofia. « Il plus questions, écrit le *Prepress*, de l'en action de la Roumanie à nos côtés est à peine s'il est possible mais d'espérer que nos voisins maintiennent neutralité. » — Les jours qui viennent lourds d'orages pour le patrie bulgare, le *Nord*, et le souvenir de 1913 se live tous les cœurs. — La Roumanie ne mettra pas la folie d'entrer en guerre comme, écrit le *Zaria*, ou de laisser les Russes-Serbes qui se massent entre les Galatz, ce qui équivaldrait à la guerre avec nous et nos alliés. C'est un aveu sans supériorité que lui adressent ses leurs amis.

D'autre part, à Bucarest, le roi Ferdinand continue à recevoir en audience divers messages politiques. Les conversations suivies avec un intérêt très vif, car, de capitale roumaine, tout le monde sent le pays traverse des heures difficiles. Les journaux roumains donnent, comme habitude, des informations contradictoires. Le *Moldova*, dévoué à l'Allemagne, qui riges l'ancien président du Conseil prend violemment à partie M. Bogdan la violence de son attaque montre que chef du gouvernement roumain est d'avis considéré par les Allemands comme un adversaire déclaré.

Les journaux ennemis de Bucarest blâment en gros caractères des déclarations de Také Jancsco : « L'intervention Roumanie, a dit l'éminent homme d'Etat seulement une question de temps. En les journaux de Vienne font remarquer que les organes officiels de Roumanie *Vittoria* et *L'Indépendance roumaine*, ont publié simultanément une longue biographie de général Iliescu, le chef de l'état-major.

**NOTRE NOUVEL ALLIÉ**  
**L'ENTRÉE EN GUERRE DE LA ROUMANIE**  
L'événement dès qu'il fut connu à Berlin y produisit la stupeur et la consternation

**Constatations, 20 août.** — La déclaration de guerre de la Roumanie à l'Autriche-Hongrie a produit une stupeur et une consternation à Berlin. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**Le dévouement de la Roumanie à l'Entente.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**Les conférences de chancelier.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**L'animosité en Autriche.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**Le manifeste de l'archiduc Frédéric.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**Le roi de Bulgarie à Vienne.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**La joie à Pétersbourg.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

**L'Autriche ne répond pas à la déclaration de guerre.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

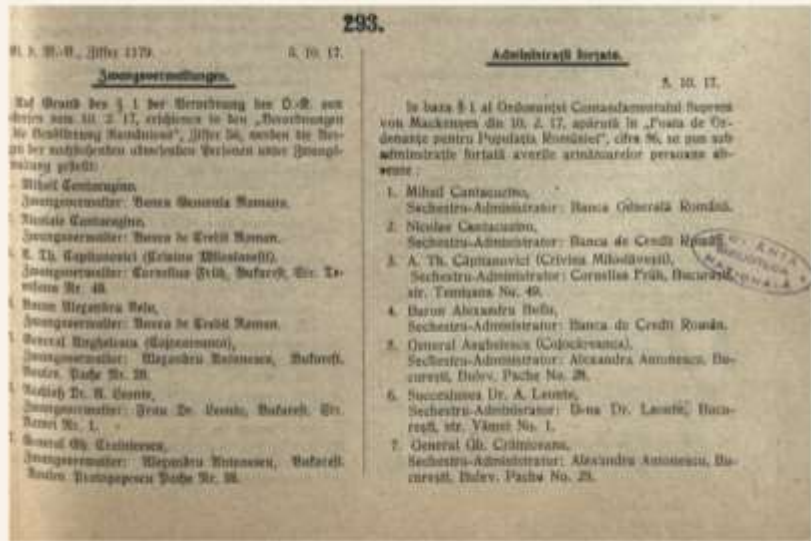
**Les Tchèques et la Roumanie.** — Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales. Les journaux allemands ont été surpris de voir la Roumanie se déclarer en guerre contre les puissances centrales.

20. L'Entre en guerre de la Roumanie : l'événement dès qu'il [...] connu à Berlin y produisit la stupeur et la consternation. În: *Le Journal*. Paris, 1916, aug. Articol informativ. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Periodicul francez s-a editat în perioada 1892-1944 și a fost un cotidian de orientare conservatoare.



Comandamentul Suprem German a pus sub sechestru toate bunurile materiale și financiare ale demnitarilor români din teritoriile ocupate care au continuat să lupte de partea Antantei. Pe lista neagră s-a aflat și numele lui Ion I.C. Brătianu. Fără să pună în prim-plan interesele personale legate de partea financiară a propriei familii, în condițiile ocupării parțiale a țării de trupele germane ostile, primul ministru a dat dovadă de mult patriotism și determinare politică pentru realizarea idealurilor naționale.



21.Ordonanța nr. 293 a Administrației Militare Germane : 25 februarie 1917-14 iunie 1918. București, f. 304, 307.

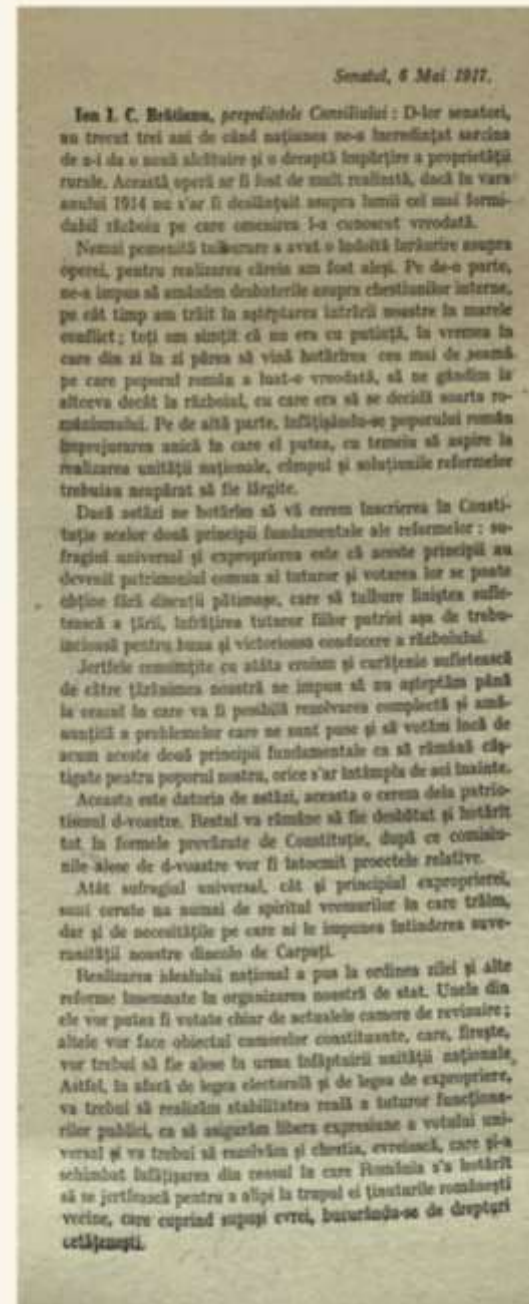
Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



Sechestru-Administrator: Banca de Credit Român.

În discursul său, se evidențiază concepția liberală a primului ministru cu privire la necesitatea și importanța adoptării Reformei Agrare și a Legii Votului Universal ca deziderate economice și politice principale, concomitent cu realizarea unității naționale.

22. Discursul lui Ion I.C. Brătianu în Senat : 6 mai 1917.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale.  
Biblioteca Națională a României.





Data	Nr	Componența Ministerelor
<i>al XLVII-lea Miniștrilor</i>		
1918	Acum 29	1926 D <sup>r</sup> Ion I.C. Brătianu, <i>Președinte și lider</i> N. Pleșchigiu, <i>Minister fără portofoliu</i> M. C. Constantinescu, <i>Justiție și Cult</i> I. G. Duca, <i>Cult și Instrucțiune</i> G. Harceanu, <i>Sănătate</i> Folcuș Enescu, <i>Agriculter și Domenii</i> I. Anuleț, <i>Minister fără portofoliu</i> D. C. Ciugreanu Gheorghe Vălcășanu, <i>Război</i> Anghel Carligiu, <i>Finanțe</i> D. Bărbulescu, <i>Justiție</i> Oscar Krieger, <i>Finanțe</i>
Dec	1	1947 M. Constantinescu, <i>și a intrat în Minister</i> <i>Agr. și Domenii</i>
.	12	1662 I. G. Duca, <i>Min. la Agr. și Domenii</i> D. C. Ciugreanu, <i>la Cult și Instrucțiune</i>
.	17	1722 M. Torda Vasovici, <i>Minister fără portofoliu</i> Vasile Goldis Ștefan C. Pop
.	18	1746 Janus Floridor, <i>Minister fără portofoliu</i> Ion Nistor

23. Compunerea Ministerelor : al 42-lea Minister, guvernarea Ion I.C. Brătianu din 29 noiembrie 1918.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Guvernul și-a desfășurat activitatea până la 12 septembrie 1919.

24. Proclamarea neatârării Republicii Moldovenești: declarația Sfatului Țării, 24 ianuarie 1918.  
Fond Saint Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Republica Moldova (Basarabia) își declară autonomia față de Marea Republică Democratică Federativă Rusă și realizează un prim pas spre unirea cu Regatul României, consimțind prezența trupelor românești pe teritoriul său.  
Ziua de 24 ianuarie a fost aleasă simbolic, concomitent cu aniversarea Unirii Principatelor Române de la 1859.



Primită de Statul Țării la 24 Ianuarie 1918.



25. Agence Télégraphique Radio (1904-1944). Le Message du President Wilson: 9 ianuarie 1918 (fragment). Fond Saint Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



În discursul său, președintele S.U.A., Woodrow Wilson (1856-1924) expunea principiile sale cu privire la încheierea Tratatului de Pace de la sfârșitul Primului Război Mondial, referindu-se la necesitatea constituirii statelor naționale pe principiul autodeterminării popoarelor și importanța înființării Societății Națiunilor. În acest fragment se prezintă și „viitorul României”.

26. Programul Președintelui Wilson : pentru pacea generală. [1918, 28 sep]. Extras din ziar.

Fond Saint Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.







27. Condițiile impuse Germaniei. În: *Izbânda*. București, an 1/1918, 3 (16) noi., ediție specială. Fond Saint Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Germania încheie armistițiul cu Antanta și țările aliate, act premergător încheierii Primului Război Mondial și începerii Tratativelor de Pace. Ziarul democrat independent a apărut pentru o scurtă perioadă de timp, de câteva luni, la sfârșitul războiului (29 octombrie 1918-13 ianuarie 1919). Textul este prezentat sub formă de Afîș.



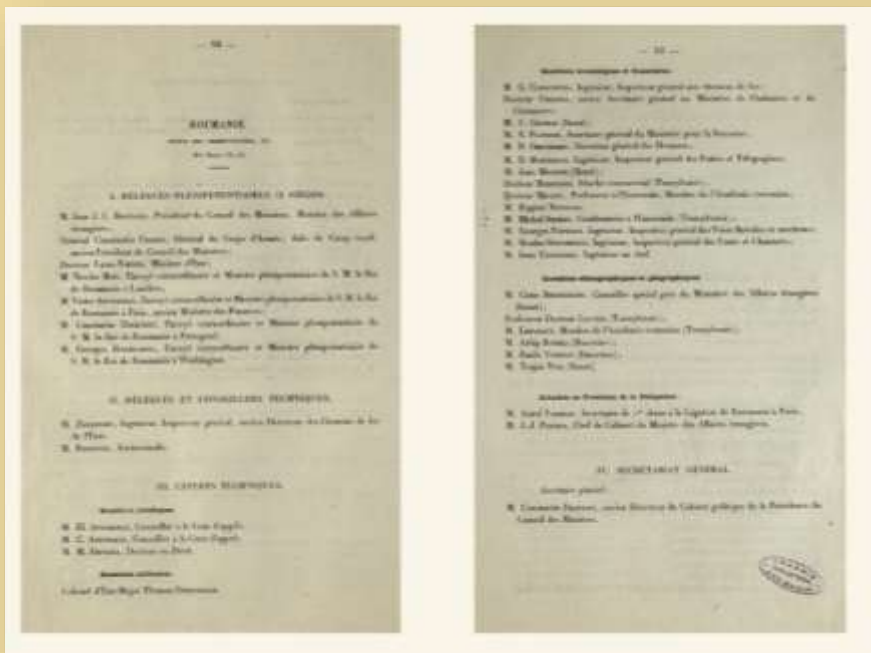
28. Iorga, Nicolae (1871-1940). *Ideea Daciei Românești*. În: *Drapelul*. Lugoj, an 18/1918, nr. 131/8 (21) dec., pp.1-2. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

*Drapelul* (1901-1920) a fost editat și susținut financiar de marele jurnalist, Valeriu Braniște (1869-1928), un luptător pentru libertatea și unitatea națională a românilor din teritoriile aflate sub dominația Imperiului Austro-Ungar.

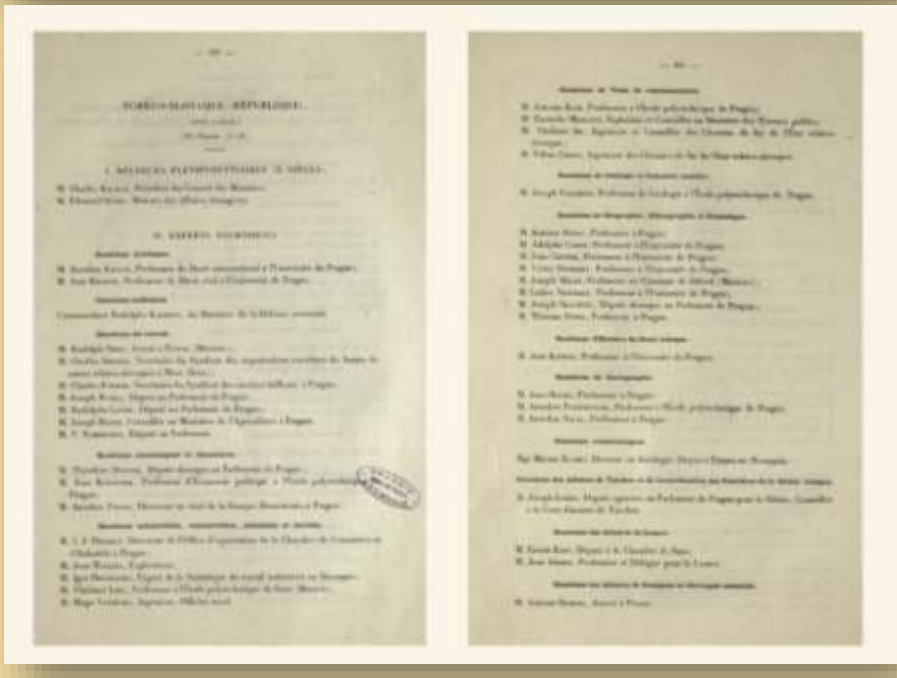
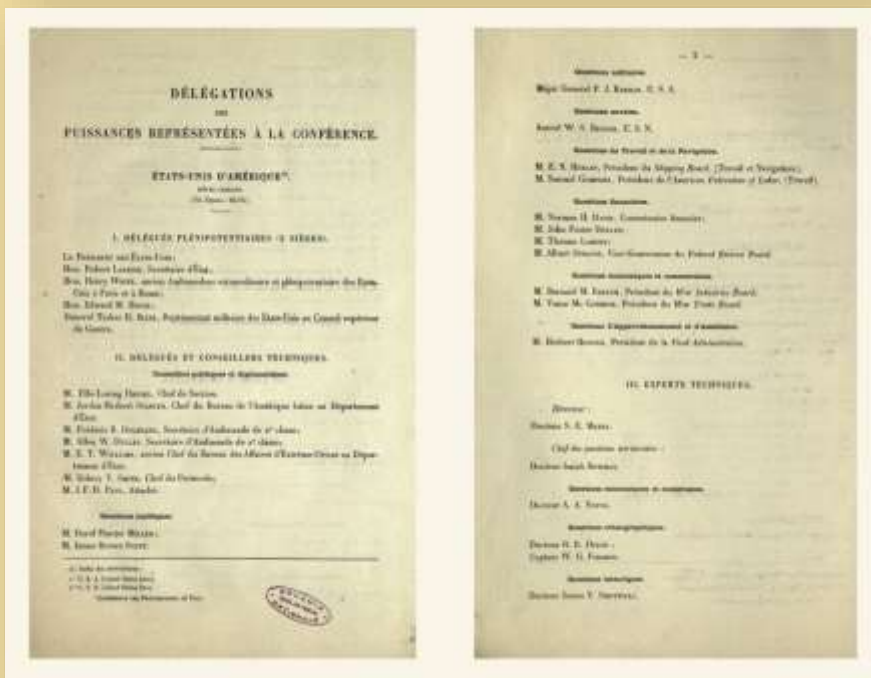
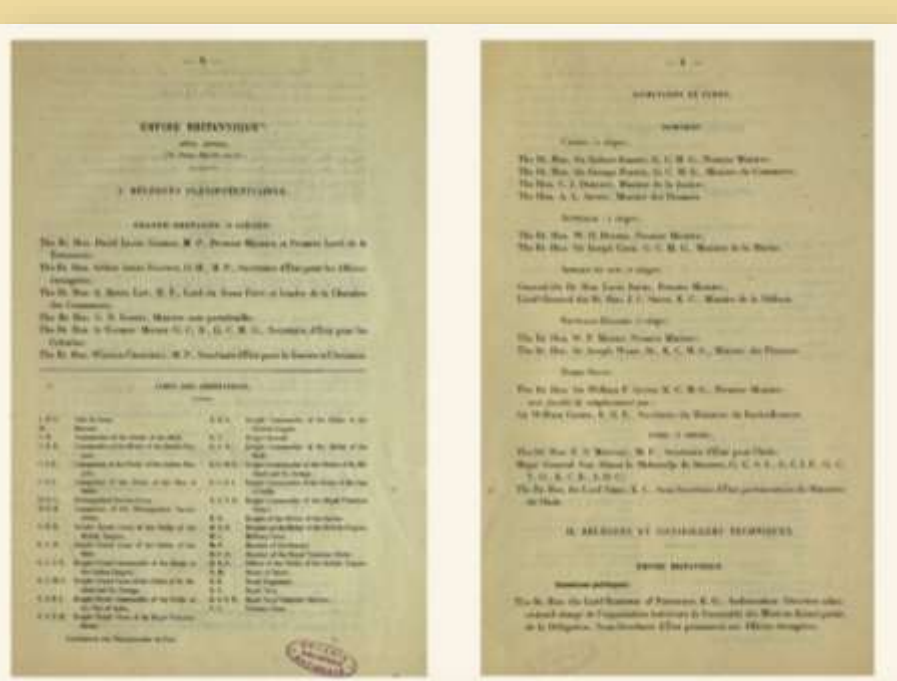
Perioada  
1919-1920







29-32. Délégations des Puissances Représentées à la Conférence : Roumanie, États-Unis D'Amérique, Empire Britanique, Tchéco-Slovaque (République) = Componenta delegațiilor la Conferința de Pace de la Paris din 1919 de la sfârșitul Primului Război Mondial (fragment): România, Statele Unite ale Americii, pp. 1-2, Imperiul Britanic, pp. 5-6, Republica Cehă și Slovacă, pp. 59-60. Fond Saint Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecției Speciale. Biblioteca Națională a României.







Este prezentată componența delegațiilor oficiale ale țărilor Marile Puteri Învingătoare în Primul Război Mondial și cea a Țărilor Vecine care aveau să stabilească granițe teritoriale direct cu România la Conferința Păcii de la Paris din 1919. Au fost întocmite liste cu un număr mare de participanți pentru constituirea diferitelor comisii de experți și consilieri ce urmau să îndeplinească funcțiile specifice pentru care au fost desemnați.

La vârful acestor comitete s-au aflat președinți de stat și șefi de guverne ai țărilor participante, în calitate de delegați plenipotențieri, însoțiți de: consilieri politici, diplomați, juriști pentru stabilirea noilor principii și reglementări de drept internațional; consilieri militari și navali, ingineri topografi și geografi pentru trasarea noilor granițe teritoriale și maritime internaționale; economiști și finanțiști cu rolul de a fixa cuantumul pagubelor de război ce trebuia plătit de țările învinse, dar și pentru realizarea unui nou sistem economic și comercial internațional; experți în statistică, etnografi, istorici cu scopul de a stabili proporționalitatea etnică a populațiilor și întinderea teritorială a noilor națiuni ce se constituiau în Europa, dar și pentru împărțirea și reîmpărțirea teritoriilor coloniale de pe celelalte continente în avantajul Marilor Puteri Învingătoare și ale aliaților săi, cum ar fi: Imperiul Britanic, Franța, Portugalia, Italia, Belgia, Japonia.

Reprezentanții delegației României, conduși de primul ministru, Ion I.C. Brătianu au avut drept obiective:

- recunoașterea **de facto** a unirii Bucovinei, Basarabiei, Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Regatul României și constituirea statului național unitar român;
- fixarea întinderii teritoriale a noului stat român;
- stabilirea granițelor cu țările vecine;
- obținerea despăgubirilor de război din partea țărilor ocupante a teritoriului românesc în special Germania, Austria, Ungaria.

Pentru a demonstra legitimitatea unirii s-a depus o intensă activitate politică, diplomatică și intelectuală prin întocmirea unei ample documentații științifice cu rolul de a pune în lumină factorii legislativi, economici, etnografici, geografici, istorici care au determinat Marea Unire din 1918 în temeiul dreptului de autodeterminare al națiunilor.



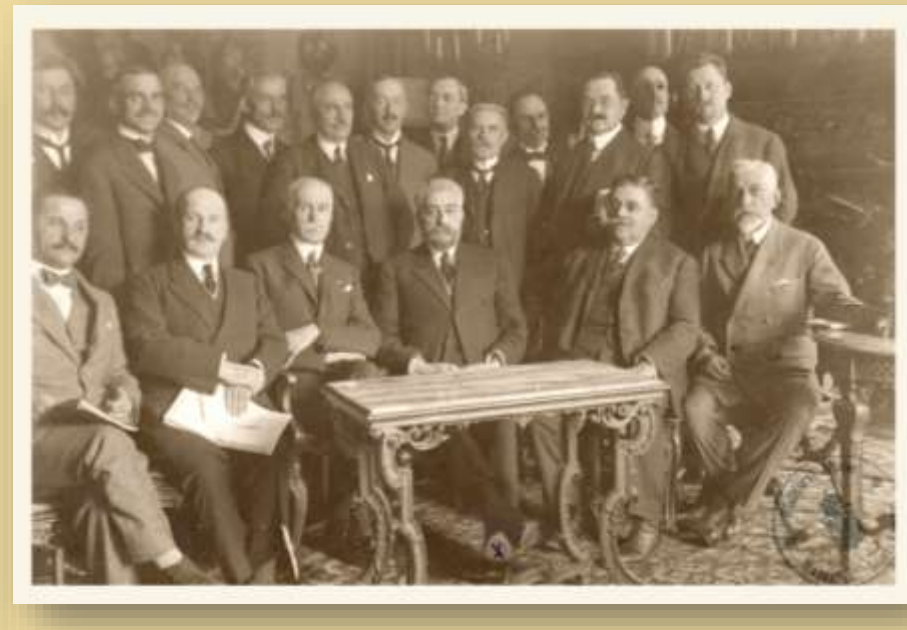
37. Cei ce au hotărât soarta lumii : 1916-1919.

În: *Almanahul Ziarului Universul*.

București, 1920, p. 19.

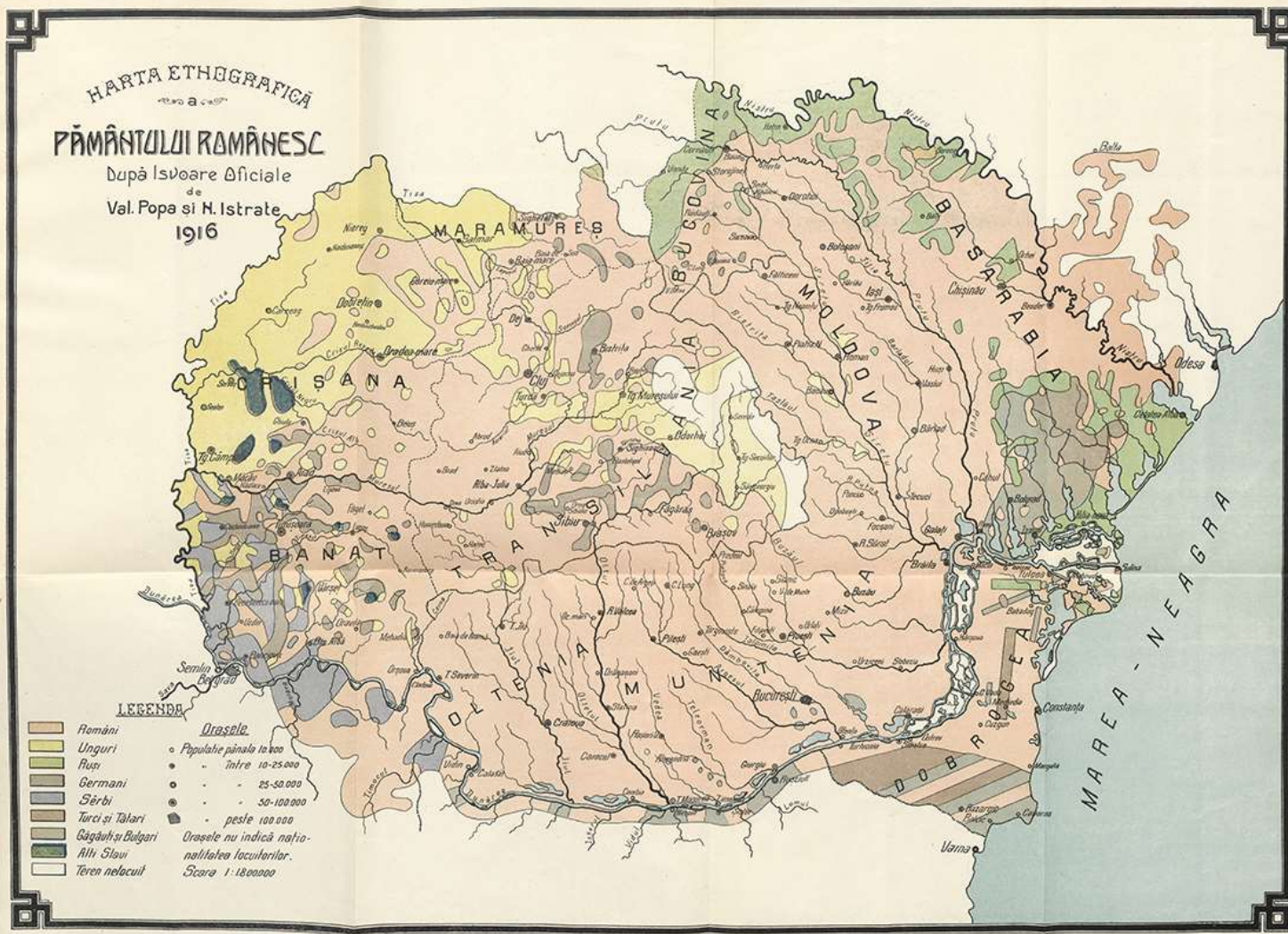
Cabinet Periodice românești vechi.  
Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca  
Națională a României.

38. Figuri contemporane : George Clémenceau (1841-1929). În: *Almanahul Ziarelor Adevărul și Dimineața*. București, Atelierele Adevărul, 1927, p. 145. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



39. Delegația României la Conferința de Pace de la Paris, condusă de Ion I. C. Brătianu. Paris, 1919. Fotografie. Fond Saint-Georges. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





40. Popa, Valeriu, Istrate, Nicolae. Harta etnografică a pământului românesc : după izvoare oficiale, Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul, Bucovina, Basarabia, Moldova, Muntenia, Oltenia, Dobrogea. [București], Tipografia Curții Regale Francisc Göbl și Fii, Stabilimentul de Arte Grafice Energia, 1916. Cabinet Cartografie. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

INV 12870

*Lucrărușii S. C.*  
*Domnului Prim-ministru I. I. C. Brătianu*  
*Onorabilor propozițiilor și părților entitativ*  
*V. Popa*

Tabela No. 1. **Suprafață și populație**

No. curent	PROVINCILE	Suprafața în km <sup>2</sup>		Populația	
		Suprafața	La % din suprafața totală	Populația	La % din populația totală
1	Transilvania.	57.804	17,6	2.678.367	14,3
2	Banatul	28.523	8,6	1.582.133	8,5
3	Crișana	39.683	12,1	2.681.595	14,3
4	Maramureșul	10.683	3,2	608.039	3,3
5	Bucovina	10.442	3,1	801.098	4,3
6	Basarabia	44.422	13,5	2.588.400	13,8
7	Moldova	38.058	11,6	2.203.550	11,8
8	Muntenia	52.505	16,0	3.425.586	18,3
9	Oltenia	24.078	7,2	1.463.881	7,8
10	Dobrogea	23.262	7,1	678.324	3,6
	<b>Total</b>	<b>329.400</b>	<b>100,0</b>	<b>18.710.973</b>	<b>100,0</b>

**RECAPITULAȚIE**

1	Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul și Bucovina <sup>1)</sup>	147.135	44,6	8.351.232	44,7
2	Basarabia <sup>2)</sup>	44.422	13,5	2.588.400	13,8
3	România <sup>3)</sup>	137.903	41,9	7.771.341	41,5
	<b>Pământul românesc</b>	<b>329.460</b>	<b>100,0</b>	<b>18.710.973</b>	<b>100,0</b>

1) După recensământul populației din Ungaria, 1910 și «Mittlungen des statistischen Landesamtes des Herzogtums Bucovina», 1913.  
2) După «Recueil de données statistiques et économiques sur l'industrie agricole en Russie», 1913 (Of. Min. Agr.).  
3) După «Mișcarea populației», 1914 și «Statistica agricolă 1914» (Of. Min. Agr.).

Harta documentară cu o dedicație personală a autorilor „Domnului Prim Ministru I.I.C. Brătianu”, a fost prezentată de delegația română la Tratatul de Pace de la Paris în 1919.



41. Cătuneanu, Ion C. (1883-1937). Conferința Păcii și România de mâine. În: *Viitorul*. București, an 12/1919, nr. 3223/6 (19) ian., pag. 1  
Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale.  
Biblioteca Națională a României.

Ion C. Cătuneanu a fost un renumit jurist și profesor universitar de drept, de orientare liberală. În acest articol explică principiile dreptului internațional de autodeterminare a națiunilor, pașii istorici care au condus la constituirea noilor state europene și importanța Păcii de la Paris prin care „se va croi o nouă hartă politică a lumii”.

În paralel este prezentată noua legislație cu privire la relațiile dintre patronate și sindicate.

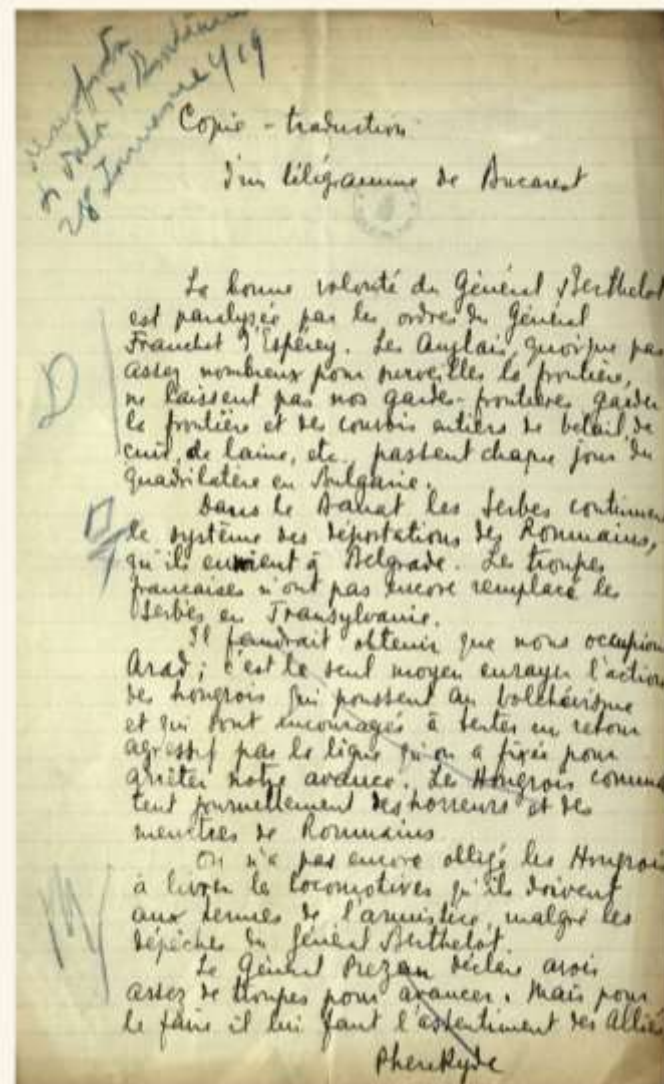
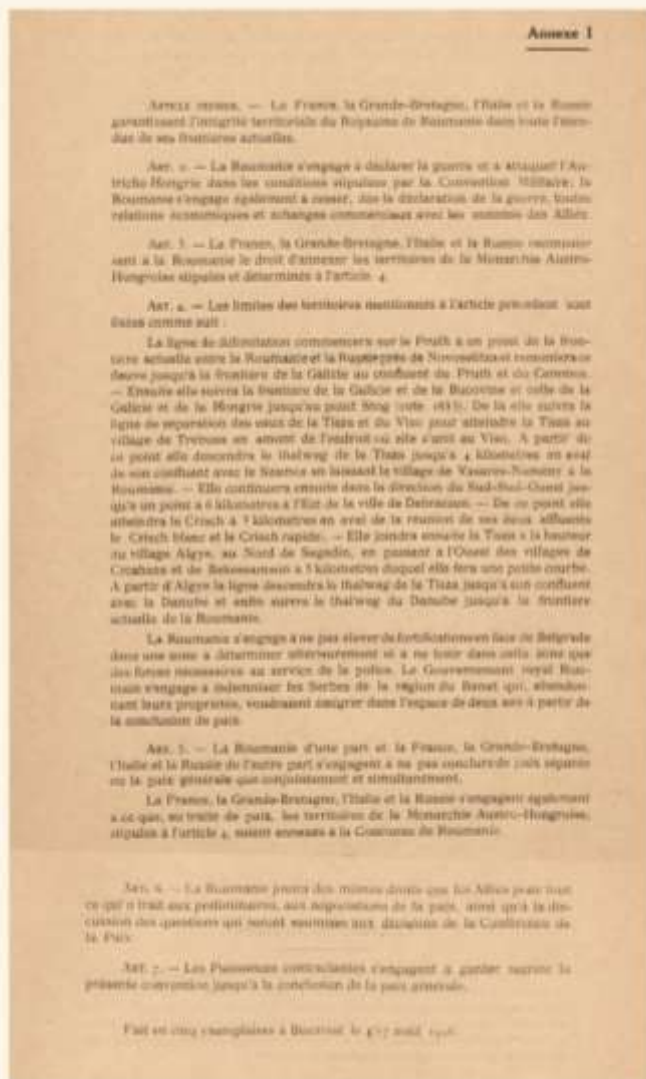
Ziarul *Viitorul* a fost oficialul de presă al Partidului Național Liberal.





42. La Roumanie devant le  
Congres de la Paix, 1919 :  
Anexe 1 le Traité Militaire.  
Bucarest, 4 (17) août 1916.  
Cabinet Manuscrite. Text  
tipărit. Serviciul Colecții  
Speciale. Biblioteca Națională  
a României.

Raportul comisiei române  
conține printre altele,  
documentele și Anexele la  
Tratatul Miliar (semnat la  
7 august 1916) încheiat cu  
Antanta la momentul  
intrării României în Primul  
Război Mondial.



43. Copie telegramă  
trimisă de Mihail  
Pherekyde pentru a fi  
luată la cunoștință de Ion.  
I. C. Brătianu. București,  
1919, 28 ian. Fond Saint-  
Georges. Arhiva Istorică.  
Serviciul Colecții  
Speciale. Biblioteca  
Națională a României.

Mihail Pherekyde (1843-1926), important avocat și om politic liberal, prezintă primului ministru poziția Franței și Angliei față de stabilirea noile granițe ale României cu statele vecine: Serbia, Bulgaria și Ungaria.

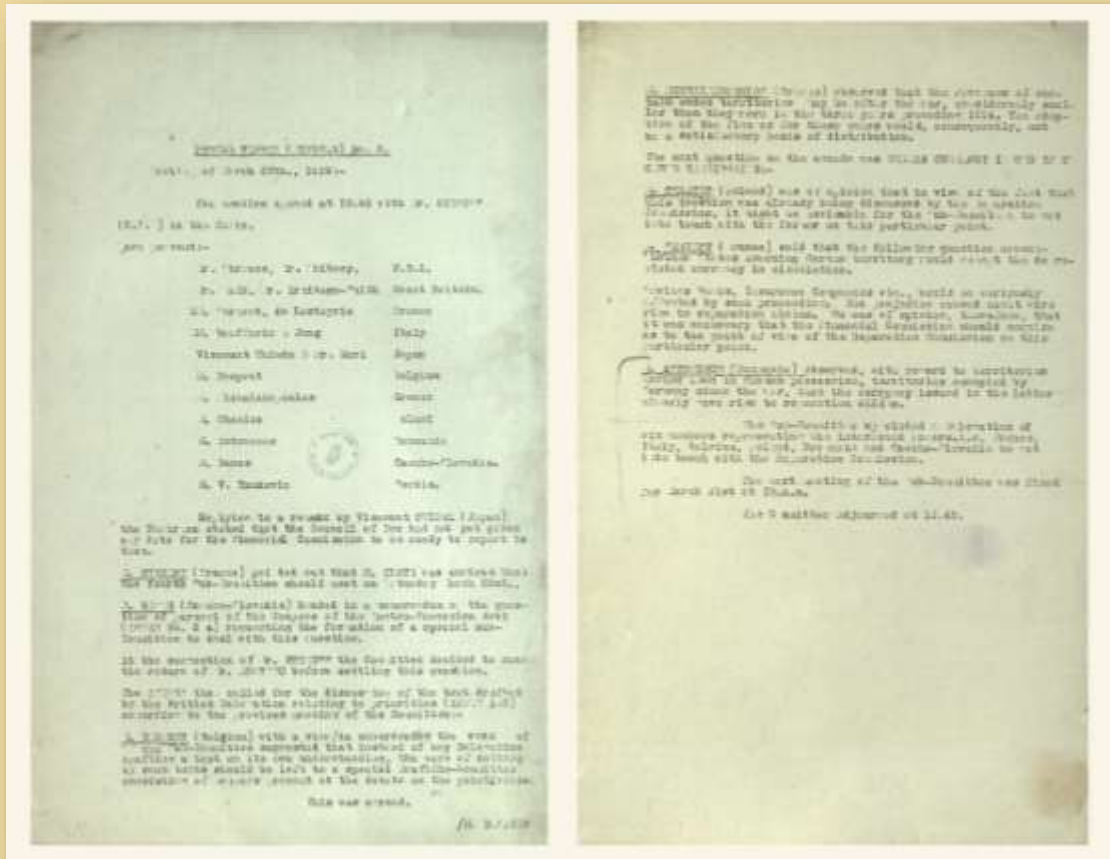


45. Viitorul. București, an 12/1919, nr. 3269/22 feb. (7 mar.), p. 1 și p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

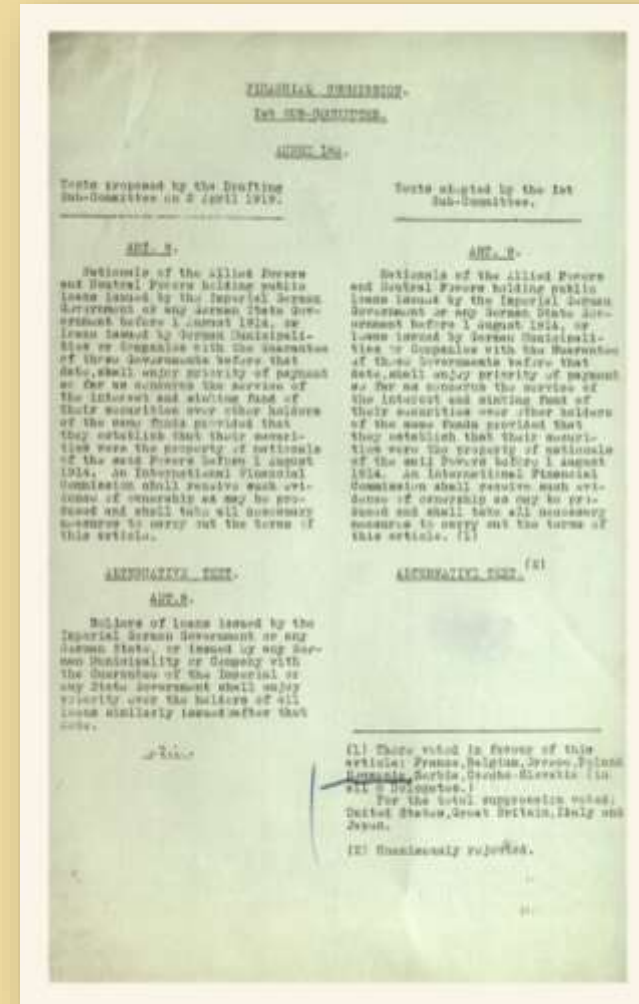
44. Interview d-lui I. C. Brătianu acordat ziarului „Matin”. În: Adevărul. București, an 32/1919, nr. 10696/7 feb., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

46. Acțiunea Română. București, an 3/1919, nr.646/(10) 25 feb., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





47. Proces-Verbal (Minutes). Paris, 1919, 30 mar. Dactiloprint.  
Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale.  
Biblioteca Națională a României.



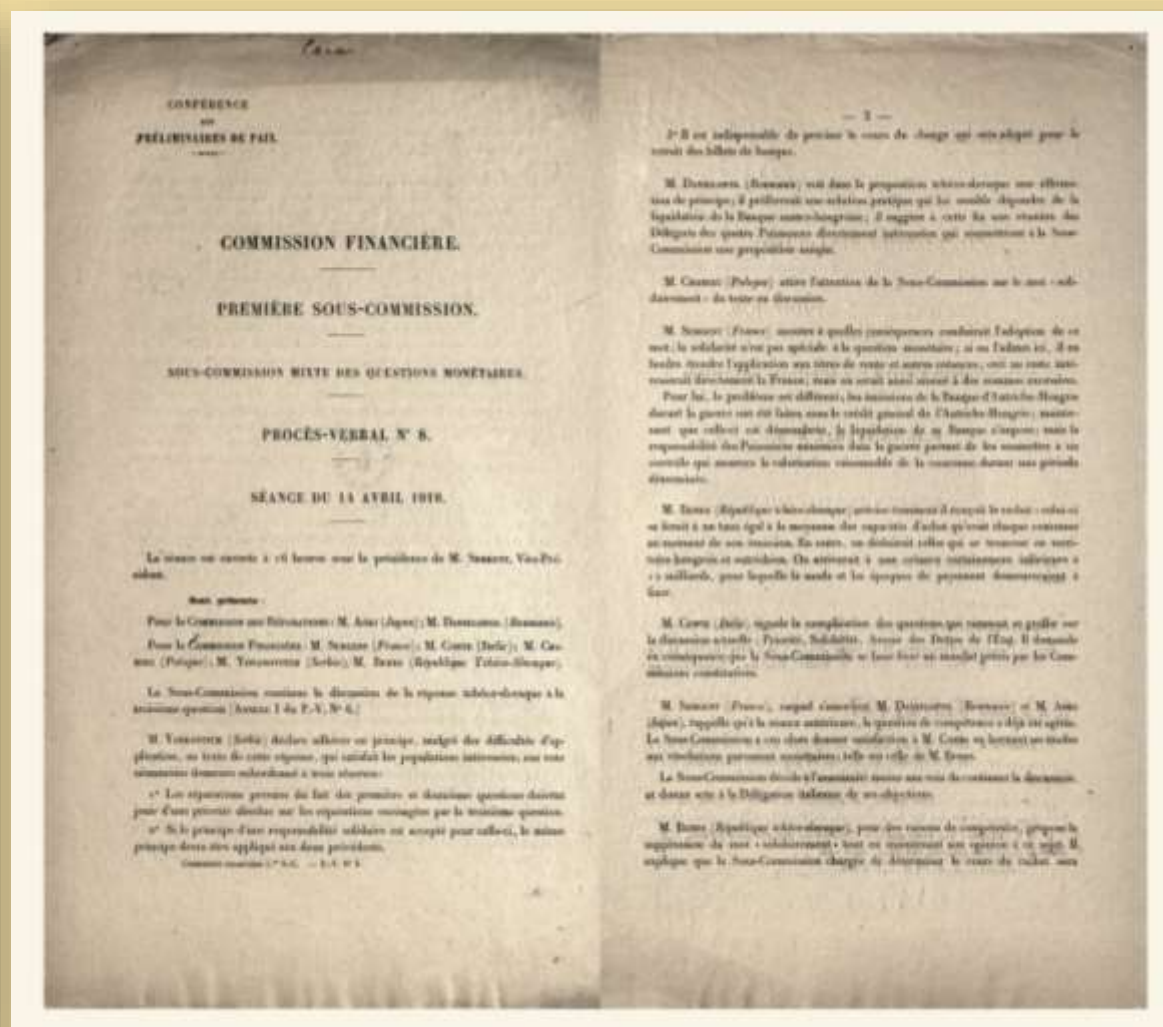
Comisia Financiară a votat articolul 9 din  
Tratatul de Pace prin care se stabileau  
modalitățile de plată ale despăgubirilor de  
război din partea Germaniei. În favoarea  
acestui articol a votat și România.

48. Financial Commission.  
1-st Sub-Committee : texte  
proposed by the  
Drafting Sub-Committee,  
art. 9. Paris, 1919, 2 apr.  
Dactiloprint.  
Fond Saint-Georges.  
Arhiva Istorică. Serviciul  
Colecții Speciale.  
Biblioteca Națională a  
României.

Comisia de Reparații din cadrul Congresului de la Paris a dezbătut problema despăgubirilor de război pe care Germania trebuia să le plătească statelor învingătoare.



49. Un an de la Unirea Basarabiei. În: Viitorul. București, an 12/1919, nr. 3563/28 mar.(10 apr.), p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



50. Conférence des Préliminaires de Paix. Commission Financière : première sous-commission, sous-commission mixte des questions monétaires, procès-verbal, no 8. Paris, 1919, 14 avr. Dactiloprint. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

La această comisie a participat George M. Danielopol, expert al Băncii Naționale a României, unde s-a dezbătut problema despăgubirilor de război din partea Austriei și Ungariei.

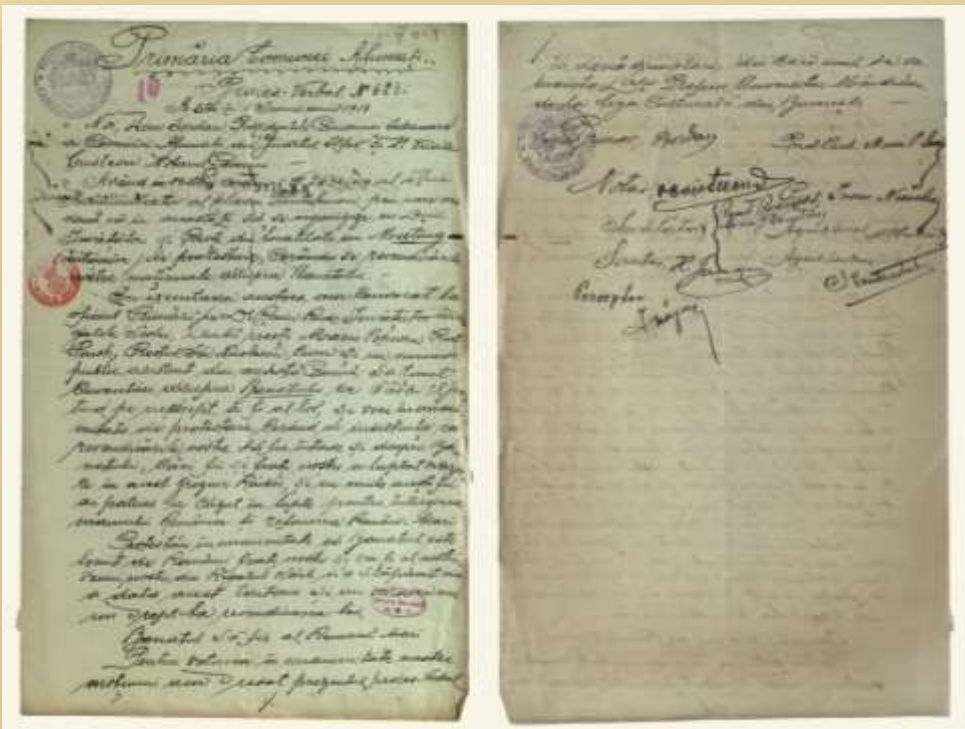












53. Proces-Verbal nr. 623: primăria comunei Afumați. 1919, 1 iun. Manuscris. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



54. Telegrama nr. 174 din Botoșani. 1919, 2 iun. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



55. Telegrama nr. 2128 din Sibiu. 1919, 2 iun. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Manifestări de susținere a revendicărilor românești de retrocedare a Banatului în integralitate.



56. România la Conferința Păcii: un interviu cu d-l Ion I.C. Brătianu.

În: *Viitorul*. București, an 12/1919, nr. 3342/21 mai, p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



57. *Acțiunea Română*. București, an 3/1919, nr. 725/3 iun., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



58. Corespondență din Paris: punctul de vedere al guvernului român în chestia minorităților și a egalității între popoare. În: *Viitorul*. București, an 12/1919, nr. 3362/10 iun., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



59. Consiliul de Miniștri de ieri. În: *Acțiunea Română*. București, an 3/1919, nr. 737/16 iun., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



# Il compito della delegazione rumena

Il compito della delegazione rumena...  
Il compito della delegazione rumena...  
Il compito della delegazione rumena...

## La apprensione dei rumeni

La apprensione dei rumeni...  
La apprensione dei rumeni...  
La apprensione dei rumeni...

## La rivendicazione dell'Albania

La rivendicazione dell'Albania...  
La rivendicazione dell'Albania...  
La rivendicazione dell'Albania...

## Il ruolo serio rumeni

Il ruolo serio rumeni...  
Il ruolo serio rumeni...  
Il ruolo serio rumeni...

60. Andriulli, Giuseppe Antonio (1883-1936). Il Compito della delegazione rumena. În: *Il Secolo*, [Milano], 1919, 19 iun. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

# FRANȚA ȘI ITALIA

## BANATUL ÎNTREG SE CUVINE ROMÂNIEI

Atitudinea guvernului aâră nu este cu nimic justificată...  
Spune ziarul belgian „La Presse de Bruxelles”...  
Comenta revista „Le Cri de Paris”...

Comenta revista „Le Cri de Paris”...  
Comenta revista „Le Cri de Paris”...  
Comenta revista „Le Cri de Paris”...

## Sacrificiile românilor

Sacrificiile românilor...  
Sacrificiile românilor...  
Sacrificiile românilor...

## Pragmaticii arbirilor

Pragmaticii arbirilor...  
Pragmaticii arbirilor...  
Pragmaticii arbirilor...

## Argumentele arbirilor

Argumentele arbirilor...  
Argumentele arbirilor...  
Argumentele arbirilor...

## Cine sunt vinovații

Cine sunt vinovații...  
Cine sunt vinovații...  
Cine sunt vinovații...

## Cheștinii teutunilor

Cheștinii teutunilor...  
Cheștinii teutunilor...  
Cheștinii teutunilor...

61. Semnarea Tratatului de Pace între Aliați și Germania. În: *Acțiunea Română*. București, an 3/1919, nr. 751/30 iun., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

62. Greșelile celor Mari, Banatul întreg se cuvine României; Franța și Italia. În: *Viitorul*. București, an 12/1919, nr. 3402/20 iul., p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

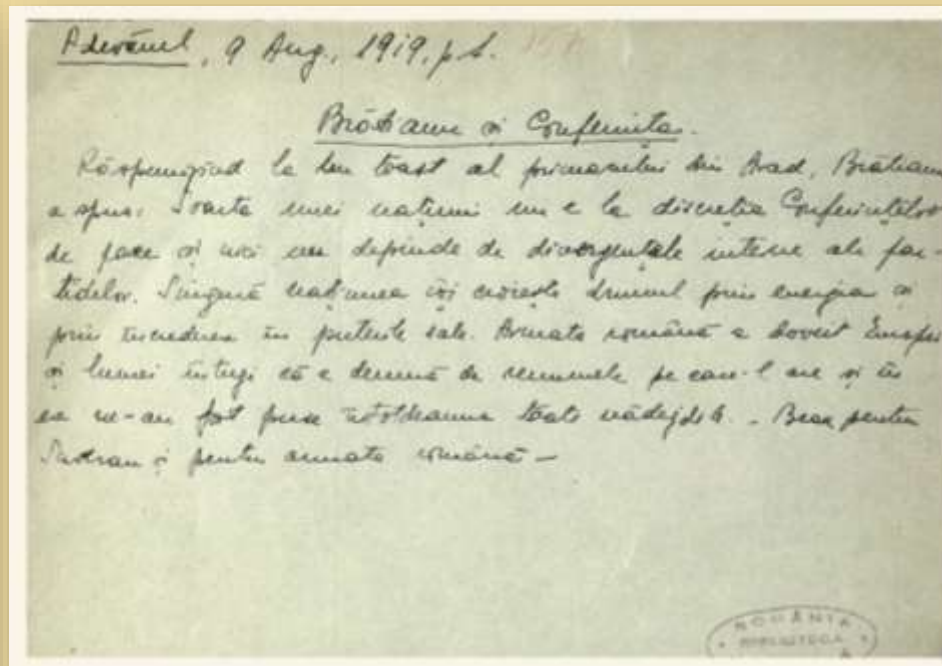


Presă democratică italiană relată despre dificultățile întâmpinate de Ion I.C. Brătianu la Conferința de Pace de la Paris. Primul ministru a fost obligat să justifice semnarea separată a Păcii de la Buftea – București la 7 mai 1918 între România și Germania împreună cu aliații săi, înainte de sfârșitul războiului, încheiat la 11 noiembrie 1918 prin Armistițiul General și Capitularea Germaniei. Un alt subiect atins a fost problema teritorială a Banatului.



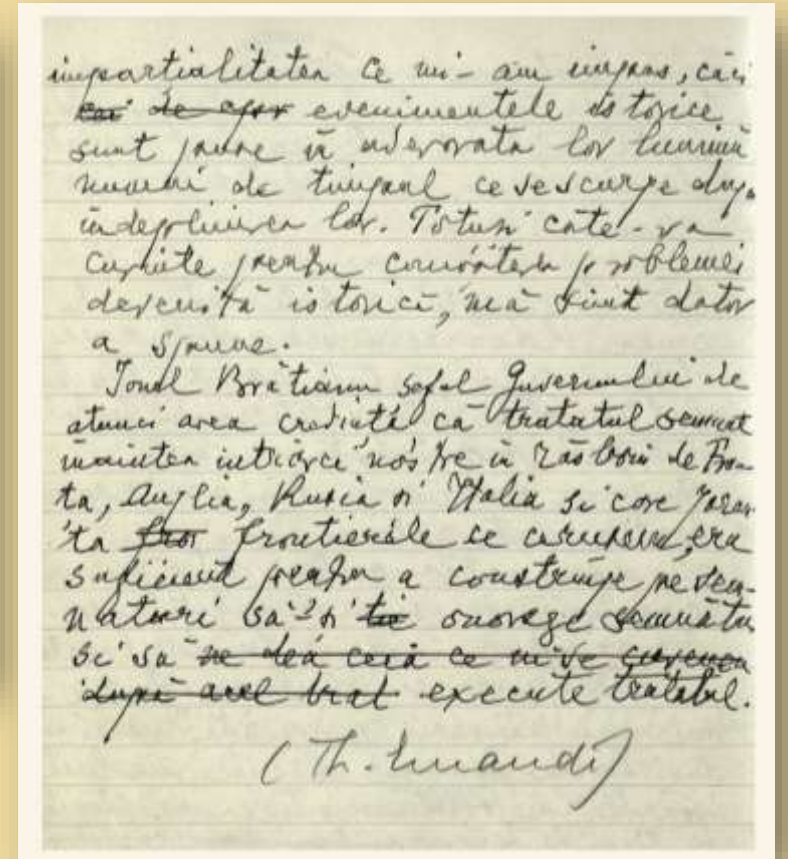
63. Scrisoare trimisă de Ion I. C. Brătianu către diplomatul Nicolae Mișu. București, 1919, 21 iul. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Primul Ministru își exprimă poziția față de semnarea Tratatului de Pace cu Austria și anunță iminenta demisie.



64. Brătianu și Conferința. În: Adevărul. București, 1919, 9 aug., p. 1. Transcriere manuscrisă. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Fragment ce prezintă opinia personală a lui Theodor Emandi, diplomat și om politic, privind încrederea excesivă a lui Ionel Brătianu față de semnarea Tratatului Militar din 1916 în ce privește poziția Marilor Puteri ale Antantei față de România la Conferința Păcii de la Paris din 1919.



65. Emandi, Theodor G.D. (1866-1942). Caiet de memorii, [fragment]. [1919]. Manuscris. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Fragment ce prezintă opinia personală a lui Theodor Emandi, diplomat și om politic, privind încrederea excesivă a lui Ionel Brătianu față de semnarea Tratatului Militar din 1916 în ce privește poziția Marilor Puteri ale Antantei față de România la Conferința Păcii de la Paris din 1919.





66. Ce se impune Austriei. În: Argus. București, an 10/1919, nr. 1920/28 iul., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



67. Branîște, Valeriu (B). Valurile: Marea Adunare Națională de la Timișoara. În: Drapelul. Lugoj, an 19/1919, nr. 79/14 aug., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României .



Știrile privind evenimentele externe se referă la situația împărțirii Comitatului Torontal și la clauzele Tratatului de Pace cu Austria, iar în plan intern sunt prezentate criteriile reformei electorale.

68. Acțiunea Română. București, an 3/1919, nr. 801/28 aug., p.1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





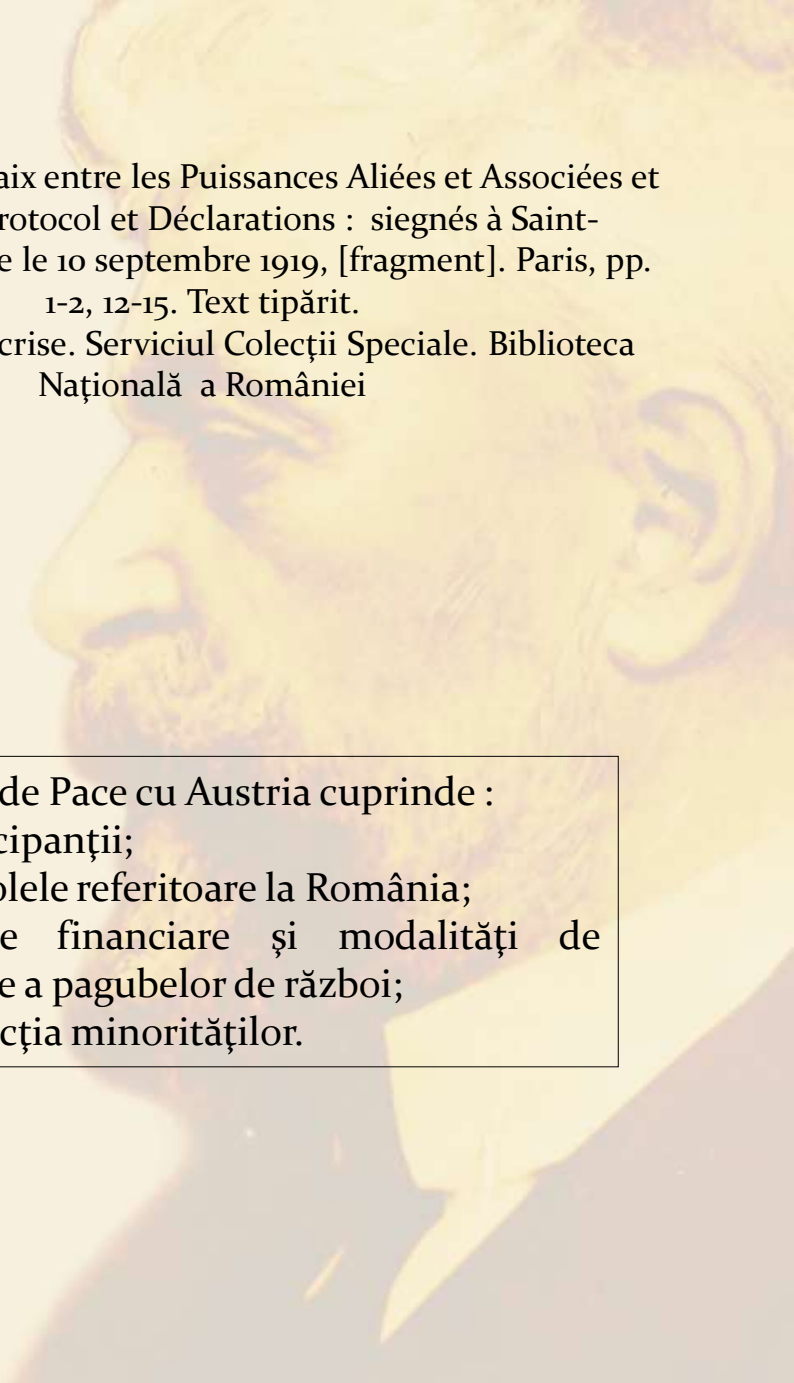


71-72. Traité de paix entre les Puissances Alliées et Associées et L'Autriche, Protocol et Déclarations : signés à Saint-Germain-en-Laye le 10 septembre 1919, [fragment]. Paris, pp. 1-2, 12-15. Text tipărit. Cabinet Manuscrite. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României



Tratatul de Pace cu Austria cuprinde :

- participanții;
- articolele referitoare la România;
- clauze financiare și modalități de executare a pagubelor de război;
- protecția minorităților.









76. Pacea de la St. Germain: întîmpinarea Romîniei cître Conferința Păcii. În: Viitorul. București, an 12/1919, nr. 3457/13 sep., p. 3. Cabinet periodice Românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

**Actiunea Română**

**Retragerea guvernului**

**— Demisia a fost primită —**

După cum am anunțat, urma să se producă demisia guvernului.

La orele 11 de dimineață în urma unui scurt consiliu de miniștri d. I. C. Brătianu a prezentat M. S. Regelui, demisia cabinetului.

**Întî textul demisiei :**

**SIRE,**

După victoria Aliatilor, Majestatea Voastră a binevoit să mi înalțarea cu formarea Ministerului și a mă numi Prim-delegat al României la Conferința de Pace.

Am primit de acord cu colegii mei, această înaltă și grea misiune, rugînd pe Majestatea Voastră să binevoiască să aproba ca să n'o îndeplinim de cât pe temeiul tratatului de alianță ce semnasem în 1916.

Coșul-ul suprem al Marilor Puteri, care a înlocuit Conferința de Pace a statelor aliate n'a înțeles de acest tratat și a hotărît să impună României condiții pe care ea nu le poate primi, de oricare sursă incompatibile cu demnitatea, nealinierea și interesele sale politice și economice.

Ac-asta este convingerea unanimă a membrilor guvernului aliat din vechiul regat că și a celor ce reprezintă toate ființele unite.

Tratatul nostru de alianță fiind astfel necotit, am oarece a ruga pe Majestatea Voastră să binevoiască să primi demisia mea ministrului.

Sunt cu cel mai profund respect

**SIRE,**

și Majestății Voastre precum și supos servitor

**IOAN C. BRĂTIANU**

Președintele Consiliului de Miniștri

București 13 Septembrie, 1919

**Demisia mea a fost primită de către Suveran care a vizază.**

77. Retragerea guvernului : demisia a fost primită. În: Acțiunea Română. București, an 3/1919, nr. 816/14 sep., p. 1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

**DRAPELUL**

ORGAN NAȚIONAL-POLITIC

Anul XIX. LUGOJ, Marți 23 Septembrie, 1919. Nr. 96.

**MEMORIUL**  
adresat Conferinței de pace de către guvernul român.

Publicația acestui număr „România” are menirea să adreseze Conferinței de pace de către guvernul român:

Ostei cu refuzul de a accepta pacea cu Austria încheiată la Paris și de a accepta pe termen scurt pacea cu Italia încheiată la Conferința de pace în Comandă de a și în Comandă de pace încheiată între statele aliate. Aceasta înseamnă că guvernul român nu acceptă nici o condiție de pace care să fie în interesul său și să fie în interesul Europei, ci să fie în interesul Europei, ci să fie în interesul Europei, ci să fie în interesul Europei.

**Stabilirea arbitrară a granițelor prin Ungaria.**

De aceea în această privință granițele încheiate între România și Ungaria nu s'au putut încheia decât prin negocierile diplomatice încheiate în 1916, și nu s'au putut încheia decât prin negocierile diplomatice încheiate în 1916, și nu s'au putut încheia decât prin negocierile diplomatice încheiate în 1916.

**Atitudinea Conferinței față de România.**

Atitudinea din momentul prezentei de la Austria în privința granițelor arbitrarilor, în privința în ceea ce privește la forma lui și în privința sa s'ar putea cu greu să se înțeleagă în afară de un viciu înțeles în deșert de a ține în seama intereselor unilaterale ale Ungariei.

De aceea demisiunea guvernului român este o demisiune în deșert de a ține în seama intereselor unilaterale ale Ungariei.

**Armația română a vut să stabilească și să consolideze în Ungaria, pe baza de negocierile în deșert de a ține în seama intereselor unilaterale ale Ungariei.**

**(S'are continuat)**

Pe temeiul unui act de armistitiu încheiat, vocea sovietică și prinvenit al lui în Ungaria și în România și în restul Europei, și în restul Europei, și în restul Europei, și în restul Europei.

**(S'are continuat)**

Pe temeiul unui act de armistitiu încheiat, vocea sovietică și prinvenit al lui în Ungaria și în România și în restul Europei, și în restul Europei, și în restul Europei.

Prețul de abonament:  
Pe o lună 3 Lei, 6 s. s. s., pe 3  
Luni 8 Lei, 12 s. s. s., pe 6  
Luni 12 Lei, 18 s. s. s., pe  
ani întregi 24 Lei 24 s. s. s.

Un număr suplimentar  
costă 20 bani (40 filier).

INȘERTIUNILE  
se acceptă de către Redacția  
Redacția răspunde  
NICO LAE JUGHARU  
Subredactor Dr. N. BRINZEU

78. Memoriul adresat Conferinței de Pace de către guvernul român. În: Drapelul, Lugoj, an 19/1919, nr. 96/23 sep., p. 1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



LES ETATS-UNIS D'AMERIQUE, L'EMPIRE BRITANNIQUE, LA FRANCE, L'ITALIE ET LE JAPON,

Principales Puissances alliées et associées.

LA BELGIQUE, LA BOULGIE, LE BRÉSIL, LA GRÈCE, CUBA, L'ESPAGNE, LA GRECE, LE GUATEMALA, HAÏTI, LE HONDURAS, LE LIBAN, LE MEXIQUE, LE PAYSAN, LE PEROU, LA POLOGNE, LE PORTUGAL, LA ROUMANIE, L'ÉTAT DES INDÉPENDANTS, LE SUD, LA TCHÉCOSLOVAQUIE ET L'YÉMÉN.

Conservant, avec les Principales Puissances alliées, les Princes et Princes alliés et associés,

Zam part,

ET LA BELGARIE,

Entre part,

Conservant qu'à la demande du Gouvernement Royal de Belgique, en vertu de la loi du 23 septembre 1919 par les Principales Puissances alliées et associées de son traité de 1919, pour être ratifié,

Le 27 novembre 1919.

— 1 —

Que les Puissances alliées et associées ont également déclaré que le présent, dans laquelle certains d'entre elles ont été successivement incluses, doit être ratifié par elles et doit être ratifié par elles, et qu'à son entrée en vigueur dans la déclaration de guerre adhésive du 28 juillet 1914 par l'Autriche-Hongrie à la Serbie et dans les lettres adhésives par la Belgique, toutes les Serbes le 11 octobre 1914 et toutes les adhésives, ainsi de l'Autriche-Hongrie, de la Turquie et de la Belgique, dans plaines sans paix, paix, paix et de suite.

A cet effet, les HAUTES PUISSANCES CONTRACTANTES ont décidé que pour leurs plénipotentiaires, ainsi :

LE PRÉSIDENT DES ETATS-UNIS D'AMERIQUE,

— 2 —

SA MAJESTÉ LE ROI DE BELGIQUE DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE ET DES TERRITOIRES BRITANNIQUES AU DELÀ DES MERS, EMPEREUR DES INDES,

— 3 —

— 4 —

ÉTATS UNIS ET LIGÈRES ET FAISE

ÉTATS-UNIS	FRANCE
GRANDE-BRETAGNE	FRANCE
ITALIE	FRANCE
JAPON	FRANCE
ROUMANIE	FRANCE
SERBIE	FRANCE
TURQUIE	FRANCE
BOULGARIE	FRANCE

II. PREMIÈRE PARTIE GÉNÉRALE DE LA DÉCLARATION DE PAIX.

L'Assemblée, Sa Majesté le Roi des Indes, A. C. W. G. C. E.

PARTIE II. FRONTIÈRES DE BELGIQUE.

Article 21.

Les frontières de la Belgique seront être ratifiées et ratifiées par les Puissances alliées et associées.

— 5 —

— 6 —

Les Puissances alliées et associées ont également déclaré que le présent, dans lequel certains d'entre elles ont été successivement incluses, doit être ratifié par elles et doit être ratifié par elles, et qu'à son entrée en vigueur dans la déclaration de guerre adhésive du 28 juillet 1914 par l'Autriche-Hongrie à la Serbie et dans les lettres adhésives par la Belgique, toutes les Serbes le 11 octobre 1914 et toutes les adhésives, ainsi de l'Autriche-Hongrie, de la Turquie et de la Belgique, dans plaines sans paix, paix, paix et de suite.

A cet effet, les HAUTES PUISSANCES CONTRACTANTES ont décidé que pour leurs plénipotentiaires, ainsi :

LE PRÉSIDENT DES ETATS-UNIS D'AMERIQUE,

— 7 —

SA MAJESTÉ LE ROI DE BELGIQUE DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE ET DES TERRITOIRES BRITANNIQUES AU DELÀ DES MERS, EMPEREUR DES INDES,

— 8 —

— 9 —

que les Puissances alliées et associées ont également déclaré que le présent, dans lequel certains d'entre elles ont été successivement incluses, doit être ratifié par elles et doit être ratifié par elles, et qu'à son entrée en vigueur dans la déclaration de guerre adhésive du 28 juillet 1914 par l'Autriche-Hongrie à la Serbie et dans les lettres adhésives par la Belgique, toutes les Serbes le 11 octobre 1914 et toutes les adhésives, ainsi de l'Autriche-Hongrie, de la Turquie et de la Belgique, dans plaines sans paix, paix, paix et de suite.

A cet effet, les HAUTES PUISSANCES CONTRACTANTES ont décidé que pour leurs plénipotentiaires, ainsi :

LE PRÉSIDENT DES ETATS-UNIS D'AMERIQUE,

— 10 —

SA MAJESTÉ LE ROI DE BELGIQUE DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE ET DES TERRITOIRES BRITANNIQUES AU DELÀ DES MERS, EMPEREUR DES INDES,

— 11 —

— 12 —

que les Puissances alliées et associées ont également déclaré que le présent, dans lequel certains d'entre elles ont été successivement incluses, doit être ratifié par elles et doit être ratifié par elles, et qu'à son entrée en vigueur dans la déclaration de guerre adhésive du 28 juillet 1914 par l'Autriche-Hongrie à la Serbie et dans les lettres adhésives par la Belgique, toutes les Serbes le 11 octobre 1914 et toutes les adhésives, ainsi de l'Autriche-Hongrie, de la Turquie et de la Belgique, dans plaines sans paix, paix, paix et de suite.

A cet effet, les HAUTES PUISSANCES CONTRACTANTES ont décidé que pour leurs plénipotentiaires, ainsi :

LE PRÉSIDENT DES ETATS-UNIS D'AMERIQUE,

— 13 —

SA MAJESTÉ LE ROI DE BELGIQUE DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE ET DES TERRITOIRES BRITANNIQUES AU DELÀ DES MERS, EMPEREUR DES INDES,

— 14 —

— 15 —

— 16 —

— 17 —

— 18 —

— 19 —

— 20 —

— 21 —

— 22 —

— 23 —

— 24 —

— 25 —

— 26 —

— 27 —

— 28 —

— 29 —

— 30 —

— 31 —

— 32 —

— 33 —

— 34 —

— 35 —

— 36 —

— 37 —

— 38 —

— 39 —

— 40 —

— 41 —

— 42 —

— 43 —

— 44 —

— 45 —

— 46 —

— 47 —

— 48 —

— 49 —

— 50 —

— 51 —

— 52 —

— 53 —

— 54 —

— 55 —

— 56 —

— 57 —

— 58 —

— 59 —

— 60 —

— 61 —

— 62 —

— 63 —

— 64 —

— 65 —

— 66 —

— 67 —

— 68 —

— 69 —

— 70 —

— 71 —

— 72 —

— 73 —

— 74 —

— 75 —

— 76 —

— 77 —

— 78 —

— 79 —

— 80 —

— 81 —

— 82 —

— 83 —

— 84 —

— 85 —

— 86 —

— 87 —

— 88 —

— 89 —

— 90 —

— 91 —

— 92 —

— 93 —

— 94 —

— 95 —

— 96 —

— 97 —

— 98 —

— 99 —

— 100 —

— 101 —

— 102 —

— 103 —

— 104 —

— 105 —

— 106 —

— 107 —

— 108 —

— 109 —

— 110 —

— 111 —

— 112 —

— 113 —

— 114 —

— 115 —

— 116 —

— 117 —

— 118 —

— 119 —

— 120 —

— 121 —

— 122 —

— 123 —

— 124 —

— 125 —

— 126 —

— 127 —

— 128 —

— 129 —

— 130 —

— 131 —

— 132 —

— 133 —

— 134 —

— 135 —

— 136 —

— 137 —

— 138 —

— 139 —

— 140 —

— 141 —

— 142 —

— 143 —

— 144 —

— 145 —

— 146 —

— 147 —

— 148 —

— 149 —

— 150 —

— 151 —

— 152 —

— 153 —

— 154 —

— 155 —

— 156 —

— 157 —

— 158 —

— 159 —

— 160 —

— 161 —

— 162 —

— 163 —

— 164 —

— 165 —

— 166 —

— 167 —

— 168 —

— 169 —

— 170 —

— 171 —

— 172 —

— 173 —

— 174 —

— 175 —

— 176 —

— 177 —

— 178 —

— 179 —

— 180 —

— 181 —

— 182 —

— 183 —

— 184 —

— 185 —

— 186 —

— 187 —

— 188 —

— 189 —

— 190 —

— 191 —

— 192 —

— 193 —

— 194 —

— 195 —

— 196 —

— 197 —

— 198 —

— 199 —

— 200 —

— 201 —

— 202 —

— 203 —

— 204 —

— 205 —

— 206 —

— 207 —

— 208 —

— 209 —

— 210 —

— 211 —

— 212 —

— 213 —

— 214 —

— 215 —

— 216 —

— 217 —

— 218 —

— 219 —

— 220 —

— 221 —

— 222 —

— 223 —

— 224 —

— 225 —

— 226 —

— 227 —

— 228 —

— 229 —

— 230 —

— 231 —

— 232 —

— 233 —

— 234 —

— 235 —

— 236 —

— 237 —

— 238 —

— 239 —

— 240 —

— 241 —

— 242 —

— 243 —

— 244 —

— 245 —

— 246 —

— 247 —

— 248 —

— 249 —

— 250 —

— 251 —

— 252 —

— 253 —

— 254 —

— 255 —

— 256 —

— 257 —

— 258 —

— 259 —

— 260 —

— 261 —

— 262 —

— 263 —

— 264 —

— 265 —

— 266 —

— 267 —

— 268 —

— 269 —

— 270 —

— 271 —

— 272 —

— 273 —

— 274 —

— 275 —

— 276 —

— 277 —

— 278 —

— 279 —

— 280 —

— 281 —

— 282 —

— 283 —

— 284 —

— 285 —

— 286 —

— 287 —

— 288 —

— 289 —

— 290 —

— 291 —

— 292 —

— 293 —

— 294 —

— 295 —

— 296 —

— 297 —

— 298 —

— 299 —

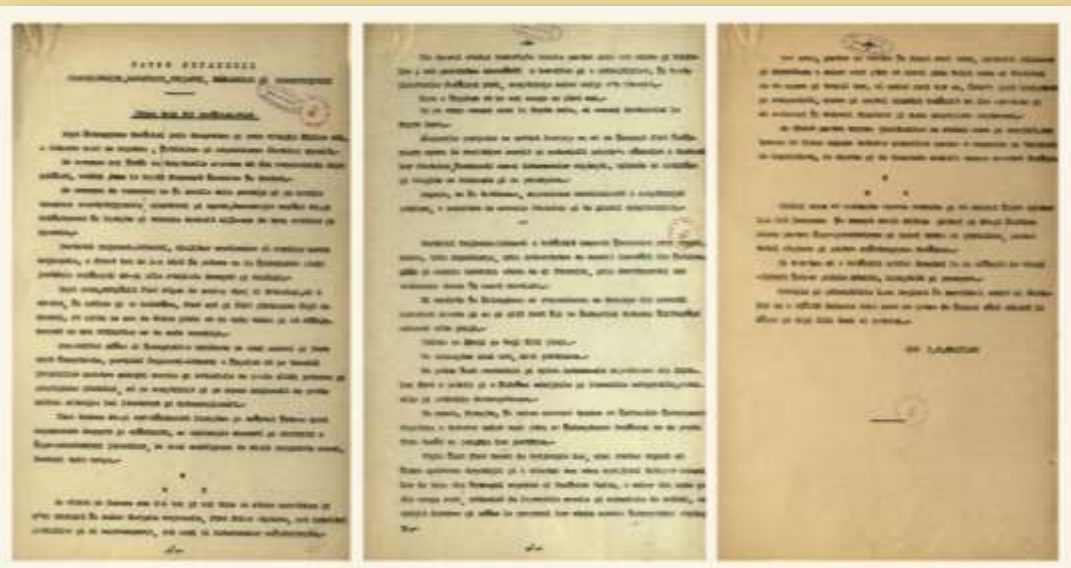
— 300 —

79-81. Conditions de Paix entre les Puissances Alliées et Associées et L' Bulgarie : signés à Neuilly sur Seine le 27 novembre 1919, [fragment]. Paris, pp. 1-2, 19, 22, 107-111. Text tipărit. Cabinet Manuscript. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Tratatul de Pace cu Bulgaria cuprinde articole cu privire la:

- participanți;
- frontiera cu România;
- clauzele principale privind navigația pe Dunăre.





82. Brătianu, Ion I.C. Către cetățenii Transilvaniei, Banatului, Crișanei, Sătmărulei și Maramureșului: către toți fii României Mari. Dactiloprint. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

83. Herron, George Davis (1862-1925). Cum se desemnează viitorul României : România și Conferința de Pace, serviciile aduse cauzei civilizației din răsăritul Europei. În: *Viitorul*. București, an 12/1919, nr. 3538/3 dec., p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

George Herron, renumit diplomat american, susținea planul de pace al președintelui Woodrow Wilson, aducând aprecieri pentru atitudinea României la Conferința de Pace.



84. România a semnat Tratatul de Pace. În: *Adevărul*. București, an 32/1919, nr. 10981/12 dec., p. 2. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





85. România la Conferința de Pace : cum au fost susținute și apărate dreptele revendicări ale României. În: *Viitorul*. București, an 12/1919, nr. 3547/12 dec., p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României



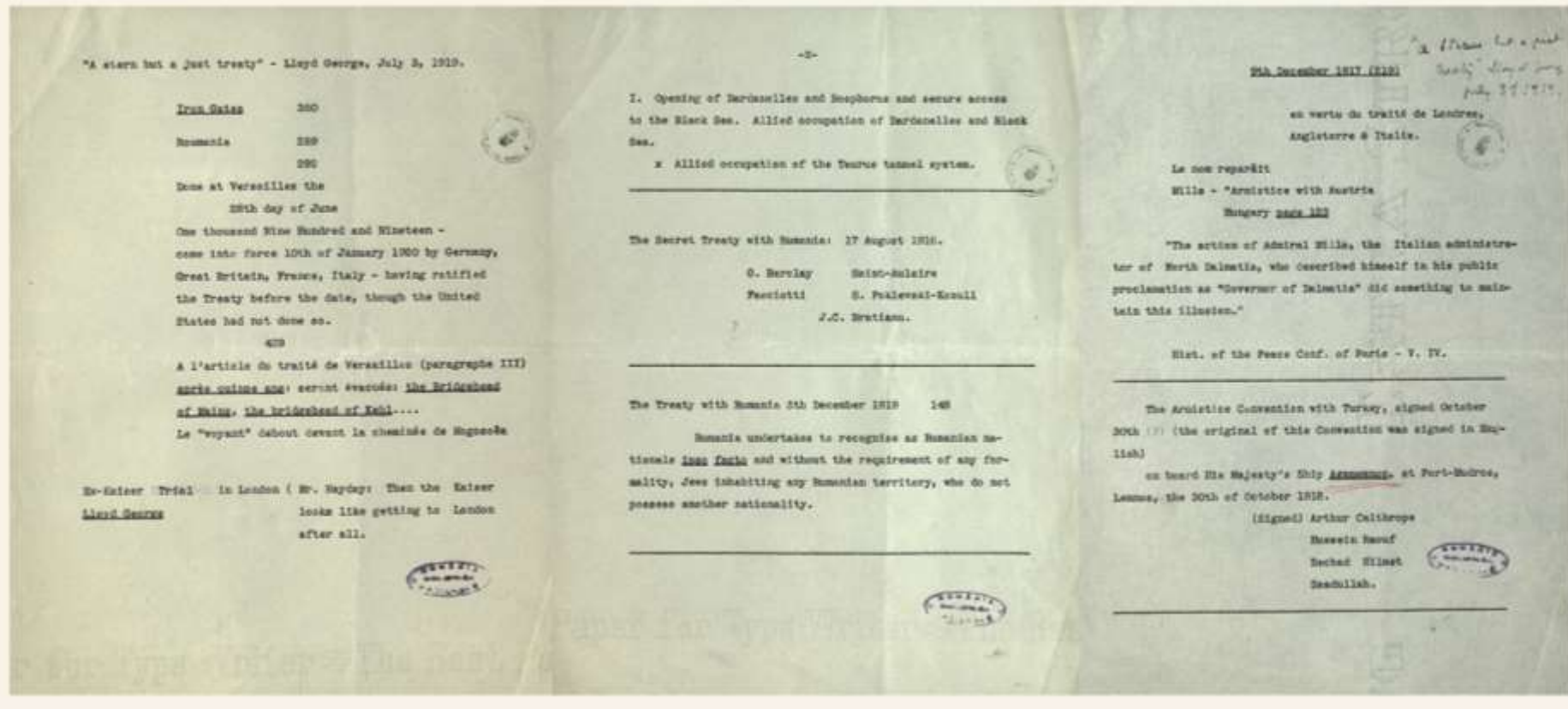
86. România și Tratatul de pace. În: *Almanahul Ziarului Universul*. București, Edit. Ziarului Universul, 1923, p. 106. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Într-un articol de la sfârșitul anului 1919 a fost prezentat un rezumat al întregii activități desfășurate de Ion I.C. Brătianu la Conferința de Pace de la Paris.



87. Problemă fără dezlegare : caricatură. În: *Viața Românească*. Iași, an 13/1922, nr. 52, p. 319. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





88. Lloyd, George David (1863-1945). A Stern but a just treaty = [Un Tratat dur dar necesar]. Paris, 1920, 10 ian. Dactiloprint. Fond Saint-Georges Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Primul ministru britanic își declară poziția oficială față de România în ședința Consiliului Suprem în care s-au dezbătut condițiile ratificării Tratatului de Pace cu Ungaria, cu privire la:

- granițele dintre România și Ungaria;
- intervenția trupelor române în Ungaria;
- granițele Banatului și frontierele dintre România și Serbia.

Sunt invocate :

- armistițiul militar secret din 1916 încheiat de România cu Puterile Antantei;
- tratatele de Pace semnate de România în anul 1919 cu Germania și Austria;
- armistițiile militare confirmate între Puterile Antantei și Austria, Ungaria, Turcia.

Toate punctele de vedere reprezentau condițiile impuse României de Imperiul Britanic la Conferința Păcii.







SECTION III.  
ROUMANIE.

ARTICLE 35.

La Hongrie rattachée, en ce qui la concerne, au faveur de la Roumanie, à tous droits et titres sur les territoires de l'ancienne Monarchie austro-hongroise, situés au delà des frontières de la Hongrie, telles qu'elles sont fixées à l'article 27, Partie II (Frontières de la Hongrie) et reconnus par le présent Traité ou par tous autres Traités conclus en vue de régler les affaires actuelles, comme faisant partie de la Roumanie.

ARTICLE 36.

Une Commission composée de sept membres, dont deux seront nommés par les Principales Puissances alliées et associées, un par la Roumanie et un par la Hongrie, sera constituée dans les quinze jours qui suivront la mise en vigueur du présent Traité, pour fixer sur place le tracé de la ligne frontière prévue à l'article 27-3<sup>e</sup>, Partie II (Frontières de la Hongrie) du présent Traité.

ARTICLE 37.

La proportion et la nature des charges financières de la Hongrie, que la Roumanie aura à supporter en raison du territoire placé sous sa souveraineté, seront fixées conformément à l'article 186, Partie IX (Clauses financières) du présent Traité. Des Conventions ultérieures régleront toutes questions, qui ne seraient pas réglées par le présent Traité et qui pourraient faire naître la cession dudit territoire.

93. Conditions de Paix entre les Puissances Aliées et Associées et L'Hongrie : siegnés à Trianon rédigé le 15 janvier 1920, [fragment]. Paris, 1920, p. 30 Text tipărit. Cabinet Manuscrite. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



94. Photo A. Pepper (1864-1940). Versailles: Trianon Pallace-Salle (mai 1919). Paris, [1920]. Carte Poștală. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



95. Versailles : le Grand Trianon et les Jardins = The Great Trianon and the Gardens. Paris, [1920]. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Cartea Poștală a fost emisă cu prilejul Conferinței de Pace de la Paris după Primul Război Mondial și încheierea Tratatului cu Ungaria.





Perioada  
1922-1927







98. Guvernul s-a constituit ; opoziția protestează. În: *Adevărul*. București, an 35/1922, nr. 11594/20 ian., p.1 Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



99. Manifestul guvernului către țară. În: *Adevărul*. București, an 35/1922, nr. 11597/25 ian., p. 2. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



100. Lucrările Conferinței din Genova. În: *Adevărul*. București, an 35/1922, nr. 11663/13 apr., p. 4. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



1 Mai 1922, Nr. 11679  
7 Lei săptămânal în avans  
1 Lei săptămânal în toate țările

# Adevărul

Redacția: AL. BRĂTIANU, 100-102  
CANT. MILER

## La Genova Politica Angliei

### Replica dată de Lloyd George d-lui Ionel Brătianu

#### O problemă grea pentru România

Unii reprezentanți ai noștri din Paris

La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

**Nu mai balansăm**

**"Dezarmarea" la Conferință**

Fabula



La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

101. Adevărul, București, an 35/1922, nr. 11679/3 mai, p.1.  
Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale.  
Biblioteca Națională a României.

## Granitele Rusiei în discuția conferinței

### Reconstrucția statului quo politic și teritorial

#### D-l Lloyd George și Barthou sprijină punctul de vedere românesc

##### Rolul d-lui I. Brătianu la conferință

La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

## Chestia Basarabiei

### Expunerea d-lui Brătianu

#### Cineva l. (Mladar) în sediul subcomitetului care se ocupă cu chestia Basarabiei, primul ministru al României

La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

## Antuna Antrier

La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

# Ultima Oră

## Rezultatul Conferinței pentru România

### Prestigiul mărit. -- Revendicările recunoscute de Europa

#### Programul Micii Antante realizat

La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

## Rezultatele Econo-MICE

La Genova d. Brătianu a dovedit că are glas, când vrea să-l albească. L'am pofti să vorbească și după ce se va întoarce în țară.

103. Rezultatul Conferinței pentru România. În: Adevărul. București, an 35/1922, nr. 11693/20 mai, p. 4.  
Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României





104. Alba-Iulia: intrarea în sala „Unirii”. [1922]. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



106. Alba-Iulia: sala „Unirii”. [1922]. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



105. Invitație din partea Președintelui Consiliului de Miniștri, [Ion I.C. Brătianu] către dl. General Dumitru Iliescu, senator, la Ceremonia încoronării Majestăților Regelui și Reginei [...] la Alba Iulia în ziua de 15 oct. 1922 [...]. Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.









110. Trăsura regală la încoronarea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Fotografie. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

111. Regele Ferdinand și Regina Maria sunt întâmpinați de Ion I.C. Brătianu pe treptele Catedralei Reîntregirii Neamului. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Fotografie. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



112. Regele Ferdinand și Regina Maria sunt întâmpinați de Ion I.C. Brătianu pe treptele Catedralei Reîntregirii Neamului: imagine de detaliu. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Fotografie. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





113. Regele Ferdinand și Regina Maria sub baldachin, așteptând încoronarea. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Carte Poștală.

Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

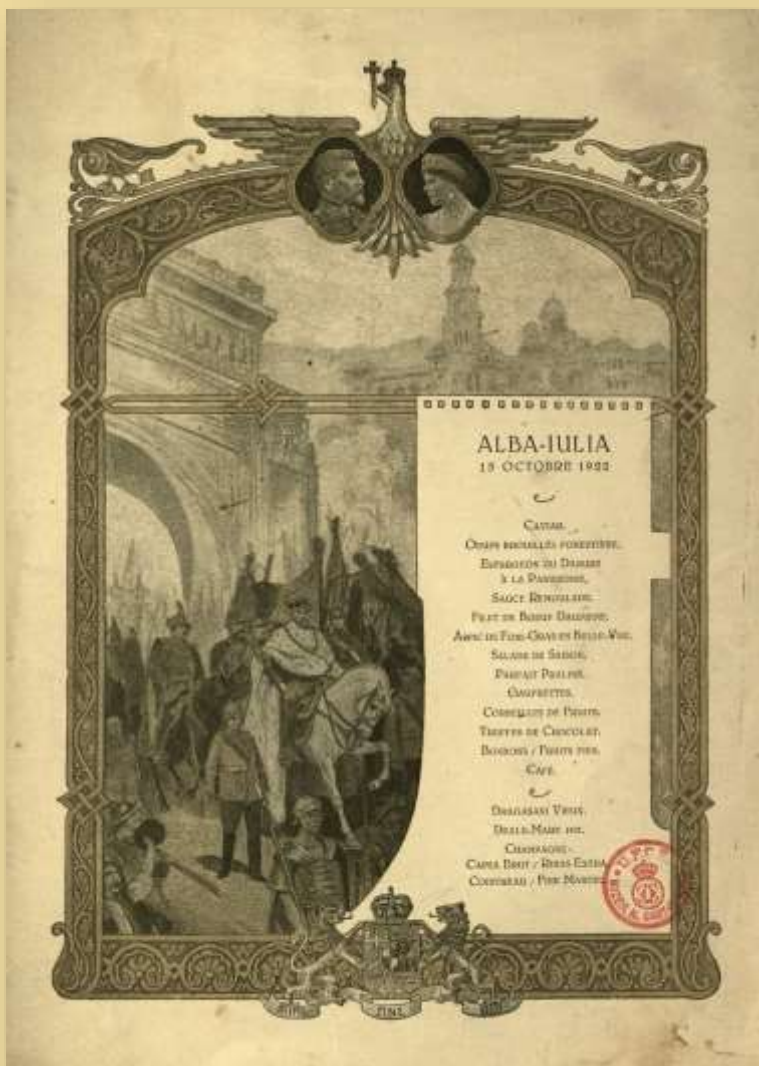


114. Regele Ferdinand se încoronează singur. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



115. Regele Ferdinand și Regina Maria sub baldachin după încoronare. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



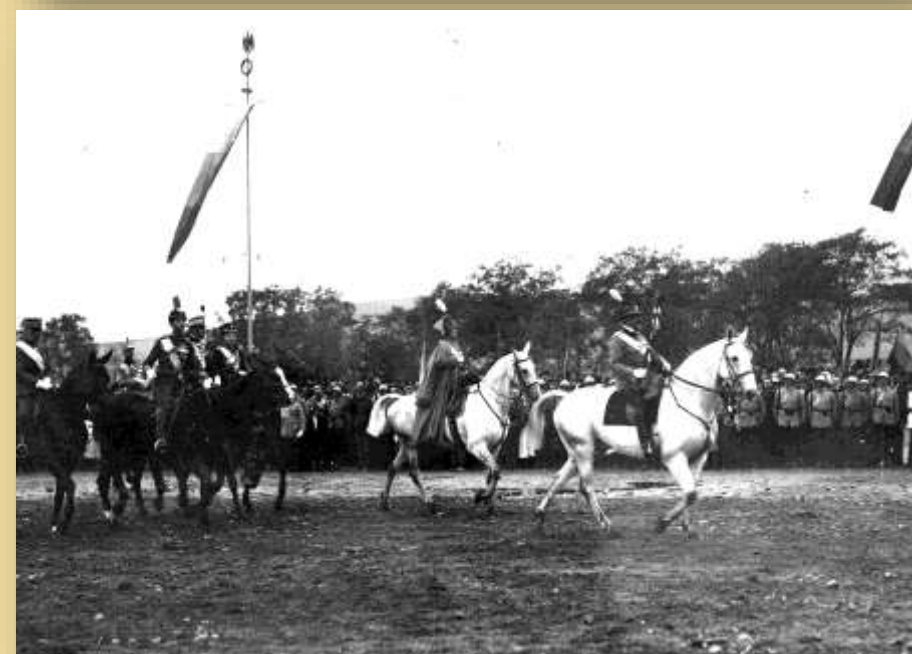


116. Meniu festiv. Alba Iulia, 1922, 15 oct.  
Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

117. Regele Ferdinand și Regina Maria se deplasează spre ieșire după încoronare, printre coloanele Catedralei Reîntregirii Neamului. Alba Iulia, 1922, 15 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



118. Regele Ferdinand și Regina Maria prezintă onorul călare armatei și populației la intrarea în orașul București, după încoronare. 1922, 16 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





119. Intrarea Regelui Ferdinand și a Gărzii Regale în București pe sub Arcul de Triumf. 1922, 16 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

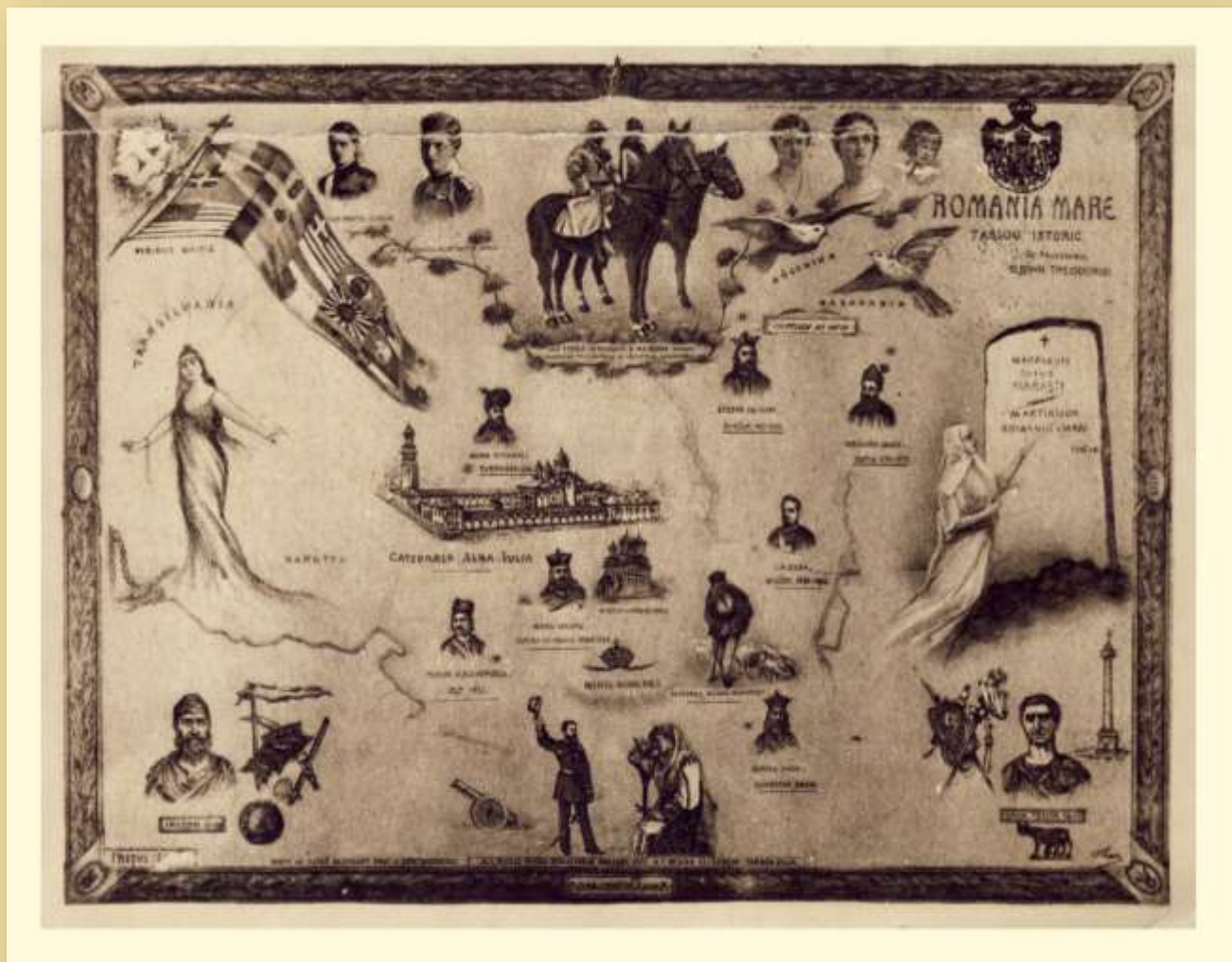


120. Regele Ferdinand și Regina Maria împreună cu primul ministru, Ion I.C. Brătianu și alte oficialități se întâlnesc la Arenele Romane cu delegațiile primarilor invitați din localități de pe întreg teritoriul României Întregite. București, 1922, 16 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



121. Prezența primului ministru, Ion I.C. Brătianu alături de Regele Ferdinand și Regina Maria în balconul de la Arenele Romane: detaliu. București, 1922, 16 oct. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





122. Theodoridi, Ion D. (prof). România Mare: tablou istoric. București, [1922]. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



123. Portretul Regelui Ferdinand încoronat : profil. București, 1922. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



124. Portretul Reginei Maria încoronată. În: *Regina Maria: cu prilejul încoronării*, Nicolae Iorga. București, Cartea Românească, 1923, fila foto 1. Reproducere fotografică. Cabinet Bibliofilie. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Abia restabilită, ea pornia spre Franța, spre Parisul unde se hotăra soarta lumii, unde hotărele noastre erau în discuție, într'o călătorie de apărare a dreptului românesc. Tot farmecul personalității sale impunătoare și cuceritoare fu întrebuit pentru a câștiga simpatii acolo unde până atunci fuseseră vechi rancune sau o desăvârșită indiferență. În legăturile cu diplomații, în atingerea cu masele populare simțitoare la frumuseța și vitejia ei, în convorbirile cu oamenii cari formează opinia publică, ea a câștigat victorii neprețuite pentru cauza românească. Aleasă membră a Academiei de Frumose Arte, aclamată la orice apariție a Ei, recunoscută de la cele d'întăiu cuvinte ca una din marile personalități ale epocii sale, Regina a câștigat o lume a cărei rezervă capitulează așa de greu și înaintea situațiilor și înaintea talentului. Cu orice prilej Ea a ținut să afirme că România, fără a pretinde, nu cerșește. Ea reclamă numai ce i se cuvine. «Nu suntem», spunea ea, ruda cea săracă.»

Întorsul prin Italia va fi trezit vechi amintiri de copilărie și contactul cu eterna frumuseță a artei pe care, zugrăvind și scriind, nu numai că o poate admira, dar e în stare a o exercita. Însăși, vă fi fost încă un balsam pentru răni care nu se puteau închide așa de curând.

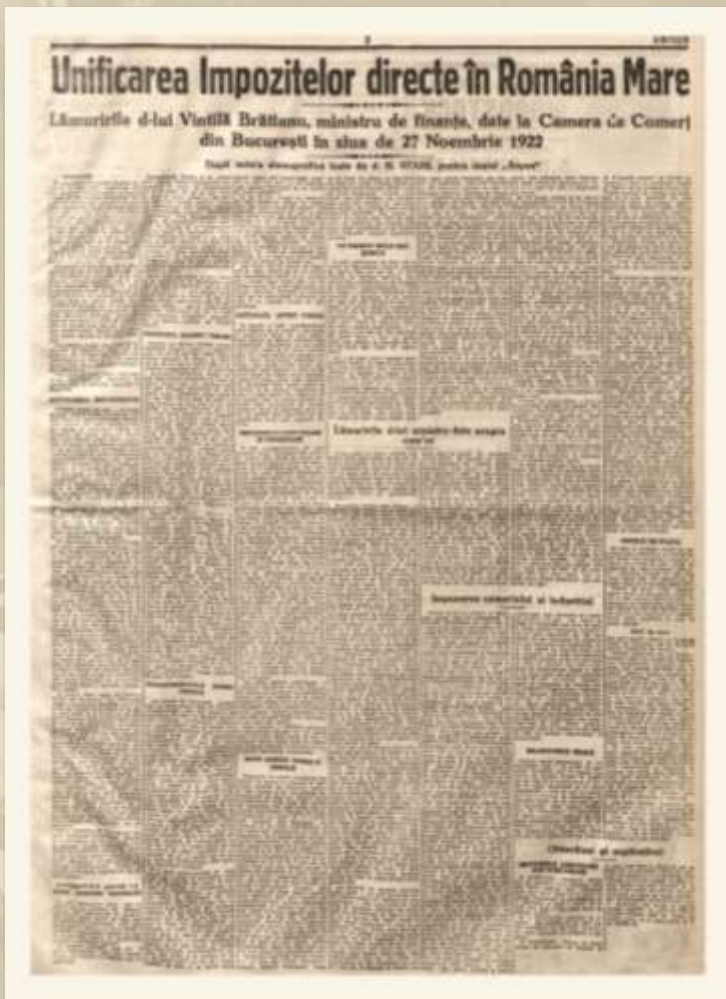
Repetițiile călătorii în provinciile unite, Ardealul, Bucovina, Bassarabia, i-au arătat cât de puternic e legată ființa Ei de inima unui

popor întreg. Niciodată, de sigur, o Regină n'a impus mai mult în afară de rangul ei suprem. Regalitatea vitejiei și milei de oameni o fac să poarte totdeauna o coroană nevăzută, care e mai scumpă decât toate juaierile lumii.

În amintirea vremilor Regina Maria va rămânea, mai presus de toate marile ei însușiri și strălucitele ei talente, ca însăși voința neînfrântă care a smuls împrejurărilor vitrege îndeplinirea unității naționale.

125. Iorga, Nicolae (1871-1940). Regina Maria: cu prilejul încoronării. București, Edit. Cartea Românească, 1923, pp. 91-92. Cabinet Bibliofilie. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





126. Unificarea impozitelor directe în România Mare. În : Argus. București, an 13/1922, nr. 2886/1 dec., p. 3.

Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



127. Constituția s-a votat. În: Viitorul. București, an 14/1923, nr. 4514/28 mar., p. 4. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



128. Măria Sa Regele a sancționat noua Constituție. În: Viitorul. București, an 14/1923, nr. 4516/30 mar., p. 1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





Constituția României din anul 1923 evidențiază și confirmă caracterul de stat național unitar și indivizibil, construit pe principiile democrației liberale. S-a instituit ca formă de guvernământ Monarhia și ca putere legislativă Parlamentul Bicameral: Adunarea Deputaților și Senatul. Multe din articolele sale au fost adaptate și introduse în Constituția actuală, votată prin Referendum, în anul 1991.

129. Textul Constituției. În: *Viitorul*. București, an 14/1923, nr. 4521/8 apr., pp. 5-6. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României





130. Regele Ferdinand și Regina Maria sunt întâmpinați de primul ministru, Ion I.C. Brătianu la Mormântul Eroului Necunoscut. București, 1923, 7 mai. Fotografie. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



131. Ferdinand și Prințul Carol al II-lea se află în fața sicriului ostașului necunoscut. București, 1923, 17 mai. Carte Poștală. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

132. Reînhumarea Eroului Necunoscut. În: *Viitorul*. București, an 14/1923, nr. 4556/16 mai, p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

O MARE SĂRBĂTOARE A NEAMULUI

# REINHUMAREA „EROULUI NECUNOSCUT”

## — Măreața solemnităte din Parcul Carol —

### SALUTUL TAREI

La mormântul celui ce reprezintă jertfa tuturor românilor pentru întregirea neamului



**Sosirea M. S. Regelui**

**LA BISERICA MIHAI VODA**

**CUVANTAREA**  
Președintelui consiliului de miniștri

**SARBATORIREA**  
„Eroului Necunoscut” în țară



# Granița Banatului

Parlamentul e supus la una din poverile morale cele mai grele din câte îi poate impune un guvern omnipotent: votarea nefericitului protocol asupra graniței româno-sârbe. Cuvântările rostite în Parlament și folii cum majoritatea însăși le-a primit, învederează că se consacră cu acest protocol o sursă de pericole pentru viitor și de nefericire permanentă pentru mult încercatul bănuț. Opoziția și majoritatea au știut să se ridice în considerarea acestei chestiuni deasupra disputelor și neînțelegerilor cotidiene pentru a o discuta cu toată clasa și autoritatea lor românească. Guvernul n'a răspuns încă. Nu se poate încredința, însă, că și el se arată destul de impresionat de cuvintele rostite și de acțiunile prezentate la tribuna Camerei. E de așteptat ca această impresiune să fie mai tare decât necesitățile de politică formală ce impun guvernului prezentarea grabnică a protocolului.

O delegație de bănuțeni e acum în București pentru a spune cu prezența lor emoționantă ceea ce este adânc în conștiința noastră a tuturor. Vizita acestor soli ai țării bănuțene la redacția noastră n-ă mișcat dureros. Dar, ce putem face noi decât să le strigăm zilnic de aici dureros, așa cum am strigat-o și până azi? Soluția nu stă decât în puterea guvernului care trebuie să aibă înțelepciunea de a găsi calea unei înțelegeri juste cu guvernul sârb, așa ca granița dintre noi și regatul vecin să nu fie o rană vesnic deschisă și amenințătoare.

**Ad.**

133. Granița Banatului. În: *Adevărul*. București, an 36/1923, nr. 12241/22 dec., p. 1. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.





134. Ion I.C. Brătianu se află pe muntele Găina cu prilejul Centenarului Avram Iancu. 1924, 1 sep. Fotografie. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Primul ministru a participat la sfințirea Troiței de Piatră ridicată în memoria eroului Revoluției de la 1848.



135. Ion I.C. Brătianu la Moșia Florica. 1924. Fotografie. Cabinet Fotografii. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



136. O sută de ani de la nașterea lui Avram Iancu. În: *Viitorul*. București, an 17/1924, nr. 4946/2 sept., p. 3. Cabinet Periodice românești vechi. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României



Pe baza principiilor fixate în Constituție, relative la subsoț, legea mănăstirilor, învietoare în sesiunea 1924-1925, a statului văditului regim pentru exploatarea minieră neglijată, îndepărtat pe de-o parte stăruind totuși și puterile mijloacelor financiare, pe lângă doliștele ca vor dezvolta și dezvoltarea unor industrii industriale de bază, iar pe alta parte înălțând și progresul industriei naționale și petrolului.

Progresele însemnate, realizate de societățile românești în ultimii ani, dovăduie căl de mari surse roadele acestor noi legături.

Legea energiei vatăată în aceeași sesiune, împreună cu legea privind apelul, vorau și ele să devolve principiile constituționale și să înălțarea proceselor energiei necesare economiei naționale.

Acestea legi au fost înaintate pe temeiul principiilor care au inspirat lădăuana partidului național-liberal, chemându să participe la viața economică a țării factorii naționali în primul rând, pentru a asigura astfel nestăruirea noastră economică.

Perioda de dezvoltare industrială, în care România întregită este chemată să pășurească, împănă u serie de altele născute dintr-o apăsătoare producătoare respectivă.

Modificările succesive aduse legislației vamale, în scopul de a corecti productivitatea națională și adaptarea acestor tacti schimbărilor valutară și protecționărilor aduse la altele țării producătoare exportate în noi, au ajutat activitatea și dezvoltarea industriei naționale.

Înălțarea credințelor național-industrială prin legea din 1923, înălțarea creditelor speciale pe termenii mai lungi, iar proiectul de lege pentru asigurările statale, legea Căminilor de muncă, proiectul codului muncii, unele deșine în Parlament iar altele vulate, formează un întreg întregiu pentru creșterea noastră naționale și pentru stabilirea unei regim normale al activității industriale.

Însemnătatea diverselor măsuri de administrație și servicii, se-și putea de roadele așteptate, dar cu un ser completă printr-o acțiune de organizare și de unificarea a celor de-a tria părți în țară.— Justiția. S-au înălțat tribunale în toate județele și altele Corji de apell și s-a înălțat și s-a vatăat legea de organizare a magistraturii, pe temeiul principiilor de unificare și legea de organizare a instanțelor Corji de casție și a Contenciosului administrativ; s'a vatăat însăși legea organizării judecătorești, amănți să gâduiește soluționarea proceselor și prin sesiunea, deșfășurarea mai beneficiară a dreptății. În sesiunea 1923-1924 s'a vatăat și regimul inițiator al sesizațiilor și persoanelor muncă și legea pentru organizarea corpului advocatilor.

În momentul când înălțarea României întregite reclamă unificarea și unificarea întregii legislații călăuzează se impoză la mai imperios necesitatea coordonării întregii opere legislative, petrivită spiritului și prevederilor Constituției.

Această necesitate coreponde cererea constituțională superior legislative. Prin legea vatăată în sesiunea 1924-1925, pentru înălțarea acestui înălțării, s'a dat o grupă sagăun pentru elaborarea unei legislații în cele mai bune condiții de tehnică și de coordonare.

Întreaga organizare generală și depunerea la punct a serviciilor publice și a activității în toate domeniile, nu se poate obține fără o muncă funcționarea mijloacelor de transport, consolidarea financiară, siguranța țării în afară înălțarea întregu și în sferă, o strălucire și energică apăruarea drepturilor statutului român în concertul lumii internaționale. Una din greutățile cele mai mari ce întâmpăna în ianuarie 1922 pentru îndeplinirea activității generale a țării, levois dis staris în care se glosea mijloacele de transport.

Sesele deșănătate, poduri rupte, căile ferate și serviciile serviciile refuncționădu deine sau cu totul incomplet.

Datorită însă mijloacelor puse la dispoziție, treptat cu îmbunătățirea situației financiare, după mai puțina de doi ani, obținăm pe toate liniile noastre deșăut care ele li auvenit înainte de răboiu.

În acești timp s'a înălțat și unificarea rețelei de căi ferate din întreaga țară.

Datorită excedențelor rezultate din diferite bugete s'a putut acordă sume speciale pentru separaținea materialului ros-lăst pentru refacerea podurilor și șeselor și pentru repararea în funcțiune a vaporurilor, care și-au putut relua astfel cursul dinainte de răboiu.

Dar oricât de justifiat ar fi fiscal cu actualaie mijloace de care dispunem, ele nu mai corespond nouilor cerlate și nevoi ale teritoriului întregit.

Deșăduarea de frontiere cu statele noi (Cehoslovacia, Polonia, Ungaria și Iugo-Slavia), producținea Ardealului, care trece analizată spre gurile Dunării, împoa construire de linii noi.

Deși nevoile multe ce avem de satisfăcut nu ne îngăduiau întreprinderea unui program de mari am pugiții totuși vulturi prin două măsuri, menite să gâduiește înălțarea acestui program, în ziua când creditul statului, complet restabil, te va procura mijloace mai mari. Din sesele dispozițibile s'a construit Babadag-Medgidia, s'a început o rețea de șesale în Ezerombia și s'au înălțat șesele pentru deșăduarea, s'a început executarea unor noi artere de căi ferate, lucrându-se mai înălțarea tunelurilor care ceram vreme mai îndelungată pentru constru cțiilor lor și care puteau avea să întârzie executarea liniilor principale de legătură. Aceste noi artere sunt liniile ferate Hambați-Petroșani-Buzău-Neleoniș, Ibra-Mare-Piatra-Corții și Chișinău-Zalău. În acest serp s'au început studiile inițiale Iamall-Boğrad, pentru deșăduarea Basarabiei la Dunăre și Nășăud-Sighet pentru legea directă a Maramureșului cu restul țării.

Legea energiei și a electricității înălțăuște executarea acestui program în viitor, iar noua lege a C.F.R., prin autonomia ce-i asigură, va contribui nu numai să se facă mai rodică această instituție cu caracter comercial, dar și-a înălțarea în vitor procurarea de mijloace proprii, pentru o mai bună și mai completă înălțarea.

137. Discursul lui Ion I.C. Brătianu în Camera Deputaților unde prezintă activitatea legislativă a Partidului Național Liberal în sesiunea 1924-1925 : [februarie 1925].  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colectii Speciale. Biblioteca Națională a României.

D-lor senatori, această este opera de guvernământ și de legiferare pe care am înălțăuit-o în acești patru ani, grație concursului luminat și hotărât al Corpurilor legiuitoare.

A fost o vătăată dreptă și sursă, ca autorilor șeselui mari opere de consolidare și în fie date nemăsurată cinste, să înălțarea pe făglăul întreguiri de nouă, la înălțarea dela Alba-Iulia, comemorare nedemă a celui mai însemnat act al istoriei naționale.

Din expunerile de mai sus, se poate vedea că avem de îndeplinit și de realizat reorganizarea aproape completă a Statului întregit.

O asemenea înălțăuire însă, nu putea fi deșăduită, într'un timp relativ ser, decât nu nu găsia condițiile favorabile, fără de care intenționile cele mai bune și sfiorțările cele mai strălucitoare puteau rămașan zadarnice.

Această operă nu putea fi realizată decât într'un cadru armonice și unitar, levoisă dău un program bine călăuzit și dinainte fixat; ea nu putea fi deșăduită la bun sfârșit, decât de factorii devotați interesului general, cunoșcitori ai problemelor și pregătiți prin experiența încercată în conducerea Statului de ieri, în colaborare sinceră la opera de guvern, ea și la cea de legiferare, cu reprezentanții doștinierii ai provinciilor alipite, colaborare cu nu se putea realiza decât de un partid organizat pe întreaga țară și cu preocupări care să îmbrășșău generalitatea vieții de Stat țăuitor.

Această operă, însăși, nu se putea înălțăuire fără o deșăduită unitate de vederi, între guvern și Parlament, fără asigurare continuității în timp și fără liniștea neșăburată a vieții interne a Statului.

Guvernul și Parlamentul nu și-ar fi putut îndeplini datoria și nu ar fi putut realiza această fundamentală operă de consolidare, decât țara, conștientă în forțele ei, nu se-ar fi dat înălțăuire pentru această reonstrucție națională.

Participarea atât de activă a Partidului național-liberal, la întreaga treabă modernă a României, și împănă și de rândul acesteia serina ea, după înălțăuirea unității naționale să îndrezeze și consolidărea interesă a țării.

Opera cu este, deșăduită, deșăduită, dar suntem conșținti că ceace s'a înălțăuire până astăzi, constituie partea cea mai însemnată; completarea ei nu va fi greă, dacă condițiile îndăpetabile, rezonabile mai sus, vor fi asigurate și în viitor. (Aplaudu prelungite).

Deșăduite, am onoreza a citi acum un înălțăuire Mesaj regal. (Senatul se ridică în picioare).

138. Discursul Regelui Ferdinand în Senat : [octombrie 1925].  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colectii Speciale. Biblioteca Națională a României.

Discursul senator,

Aff asture în înălțăuirea legii și legislației, după a roadele înălțăuire, care a dat Constituțiunea și înălțăuirea organizării noastre a Statului.

În deșăduite ei, prin spiritul întreguiri pe care la-și amăduieșău guvernului, apoi roadele după deșăduităuie călăuzea, înălțăuire în guvernare, atât de roadele interesului general și să înălțăuire, apoi, cu puterile opera de restaurare și dezvoltare economică, care asigură și înălțăuirea, asigură înălțăuirea progresivă în care și din deșăduite înălțăuirea și deșăduite.

Aplaudu prelungite).

Prin acest fapt deșăduite, să înălțăuire datoria cu care să deșăduite înălțăuire Corpului legiuitor, petrivit Constituției. Deșăduite Corji de șesale amăduieșău prelungite.

Domeniile șeselui,

Ne ser că nu deșăduite de Domeniile-Votării, fără a să înălțăuire adăuie. Altele înălțăuire, petrivit înălțăuire cu să deșăduite și cu să deșăduite înălțăuire cu înălțăuire și înălțăuire deșăduite. Adăuie, înălțăuire, Neau înălțăuire, Alu și înălțăuire, în Alba-Iulia, ceronului, în ziua roadele, care seronului sau sau seronului ceronului a țării. (Aplaudu prelungite și înălțăuire roadele, înălțăuire).

Înălțăuire deșăduite în înălțăuirea Constituției deșăduite, și deșăduite înălțăuire deșăduite. Altele deșăduite petrivit roadele și fără deșăduite înălțăuire înălțăuire înălțăuire și înălțăuire seronului sau seronului ceronului. (Aplaudu prelungite).

Eu deșăduite înălțăuire seronului ceronului a Adăuieșău Naționale Constituție.

Ferdinand.

Președintele Camerei de deputați și Ministrul de interne. Ion I.C. Brătianu. Ministrul Constituției și Ministrul de interne. Ion I.C. Brătianu. Ministrul Agriculturii și Industriei. Ion I.C. Brătianu. Ministrul înălțăuire deșăduite deșăduite.

Ministrul Alinaușău deșăduite. I. C. Brătianu.

Ministrul de Șesale, Ferișău deșăduite.

Ministrul de Șesale, I. Brătianu.

Ministrul înălțăuire deșăduite, deșăduite deșăduite deșăduite.

Ministrul de Șesale, deșăduite deșăduite. George Mihăilescu.

Ministrul înălțăuire deșăduite, deșăduite deșăduite.

Ministrul Constituției și Ministrul de Șesale, I. C. Brătianu.

Ministrul Industriei și Comerțului, Ferișău deșăduite.

Ministrul deșăduite, deșăduite și deșăduite deșăduite și deșăduite deșăduite deșăduite.

D-lor, un vătău că se deșăduite, fără a roadele seronului sau seronului și în Camera seronului, că astfel seronului seronului seronului deșăduite deșăduite deșăduite. (Aplaudu înălțăuire roadele, Senatorii înălțăuire roadele).

Ai deșăduite seronului și pe temeiul seronului sau, a seronului și feronului și feronului I. Este deșăduite cu seronului, în seronului, și să se deșăduite seronului cu seronului și feronului, înălțăuire, înălțăuire, deșăduite deșăduite. (Senatorii înălțăuire roadele și deșăduite înălțăuire).

(Senatul, 1925-1926, p. 515-516).

În cuvântarea sa, regele apreciază colaborarea guvernului liberal cu reprezentanții Parlamentului, activitate care a avut ca rezultat elaborarea legislației de unificare statală a Noii României.









ANUL V. — No. 71      IANUARIE 1926      BUCUREȘTI

# GHIARA

REVISTĂ POLITICĂ, CULTURALĂ, ECONOMICĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ



**ION I. C. BRĂȚIANU**  
Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Interne

— 3 —

**I. I. C. BRĂȚIANU**  
Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Interne

Un mare idealist și un mare realist.

Un mare idealist, pentru că nu se poate îndelungi nimic în domeniul politicii pusevieve fără o puternică doză de idealism, care să dea avânt purtării, care să întărească acțiunea, care să justifice energia, săvârșirea, actul săvârșit.

Idealismul rămân suspendată în sfera diabolului a fapturilor poate să ofere poeziei posibilități ca să dea versurilor sale o nuanță sursărilor filosofică; iar cogitativului, puterea de a izbucni către sfârșitul luptării, amabile, nu prea profunde spre a fi trecute la rangul de meditațiuni, dar nici prea frivole, spre a fi coborâte în rândul unor *Adamo-rompax*.

Un mare realist, — pentru că idealismul a eșuat din sfera diabolului a închipuirii și a pătruns în sfera de viață a fapturilor și în lăuna precizie de viață.

Se vorbește adeseori de calitățile bărbatului de stat. Spre deosebire de tipul comun al politicianului, bărbatul de stat ar fi dotat cu însuși distincte, între care, se citează de obicei: simțul prevederii, sau așa zisul spirit clar vădit.

Dacă acestea ar fi, de fapt, esențialele calități ale bărbatului de stat, atunci un avânt de aface mai mult cu un profet, de cât cu un super-om politic, căci simțul prevederii, implică darul excepțional și de natură mistică, al preziciunii în timp și spațiu, după cum spiritul clar vădit implică o pătrundere înținsă dincolo de urmasările multorilor de rând și deci și acest spirit e de natură deosebită, mistică, quasi divină.

Ei bine, nu acestea sunt adevăratele însuși ale bărbatului de stat, care să-l deosebească de colții comuni politici și să-l caracterizeze. Bărbatul de stat modern este înțeles prin rezultanta acelor însuși de ordin covârșitorului voiesc și sensitiv, care îl pun în două situații în aparență opuse, dar, în fond, armonice: *idealismul și realismul*. Procesul idealismului odăsc îndelungit, se transformă în act, în voiesc.

Dacă cum, la poez, procesul idealismului odăsc îndelungit și se traduce în așterirea pe hârtie a unui număr curent de versuri — oă, dramă, epopee, sonet, etc. — deci, într-un act, într-o voiesc, care, în fond e o realizare, răci e supusă aprecierii *stodărilor* noastre și poate deveni deosebită deosebită deosebită, de sări de conștiință, de imagini etc. Tot prin același proces, idealismul se poate traduce, în sfera politică, în act, în voiesc, care pot scrie, în numai aspectul unei societăți, dar chiar cursul evenimentelor.

Un veritabil bărbat de stat este înțeles un mare idealist și un mare realist. Nu se poate concepe un bărbat de stat

— 4 —

Realizării ideale, sau numai realizării. În cazul acesta puterea de idealism e atât de covârșitoare în cât să se desfășoare așterirea în concepții limitate, fără posibilități de îndelungire în cazul al diabolului, puterea de realizare, omenia deosebită deosebită, realizată de o forță superioră de ordin spiritual, se reduce la îndelungirea de acțiuni secundară, mașina, de ordin minor, care se și explică pentru că lumea partidelor politice se dividează în două mari categorii de indivizi: o categorie de indivizi, a căror putere de idealism e prin mare în raport cu puterea de realizare și a doua categorie de indivizi, a căror putere de idealism e aproape nulă și din această cauză pot să se realizeze în înțeles de viață, în cuvântări ocazionale, în lapte de prevedererea într-un curent rezonanță, în acțiunile săvârșite electorale, sau în simple acte de devotațiune servii față de sefe.

Pe când bărbatul de stat se reconstruiește înțeles și se însușește înțerea — partizan, sau adversari politici, combatanți sau neutral, — prin combinarea perfect armonică a celor două forțe care conștientă lumea: forța idealismului și forța realizării.

Mai puțin bărbatul de stat nu se distingează în ceea ce privește, care așterea și voiesc politice, care însuși atenționarea și cercetarea deosebită. El nu în privește în, în înțelesul bărbatului, ceva din felul de a fi și arătarea săvârșit, sau în vorbit lor, când însuși, energie și imperativ ca o simț, când adomenții băd și imperativ, ca un câștig de înțeles, deosebită pe dominarea, care poate să fie, în anumite împrejurări, și în înțeles, un afliator, un înțeles, un mare înțeles al săvârșirii dintr-o societate omni e un complex, dar și un fel armonie. E un mare artist și un mare animator, prin puterea sa de idealism e o înțeles perfect echilibrat de către idealismul nu se poate în înțeles perfectivitate și simț, și în transformă în acțiuni politice, în opere viabile, în acte înțeles.

Bărbatul de stat scrie în actele sale pagini de istorie și subliniază prin înțerea sa pașele lui evenimentele; înțerea și rezervă procesului lent al idealismului, premisă actelor săvârșite, omni realizate.

El nu e un vulgar calculator, nici un basai diplomat, care se străduiește printr-o evenimentă grație mării și tactului, și înțelesului său, sau al șoseiilor află în serviciul său.

El e un exponat al înțelesului de idealism și de realizare ale evenimentelor și al contemporanilor săi; un reanșat de virtutei omenice, o personificare a unui felus modern, care se găsește ca o forță îndelungată spre înțeles și de celelalte față îndelungată spre înțeles, dar care se săvârșează înțeles și nu se lasă adomenții mai mult într-o parte de cât în realitate.

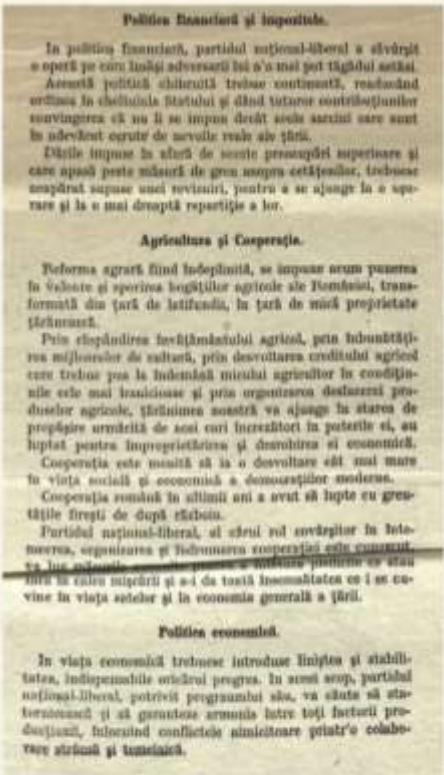
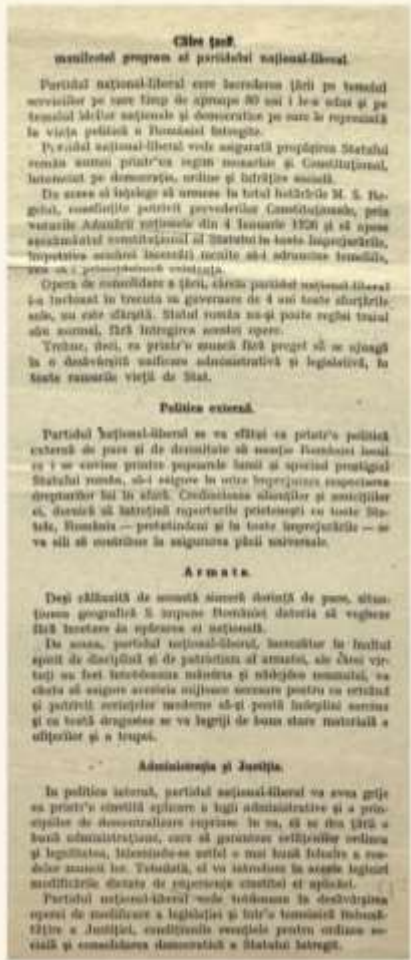
Acest portret va ilustra curtea de aur a omniului românesc: Ion I. C. Brătianu înțelegând toate calitățile omniului de Stat pe care le-am amintit.

141-143. Ion I. C. Brătianu, Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru de Interne: portret și articol. În: *Ghiara*, București, an 5/1926, nr. 71/ian, pp. 1, 3-4.

Fond Saint-Georges. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României

Articolul prezintă activitatea politică a primului ministru.





145. Scrisoare de mulțumire adresată de Prefectura Județului Făgăraș către „Domnul I.C. Brătianu - Prim Ministru și Ministru de Interne”. 1926, 26 mart.

Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

144. Către țară: manifestul program al Partidului Național Liberal. București, 1926, mart.

Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

Programul electoral prezentat de Președintele Partidului Național Liberal, Ion I.C. Brătianu în campania din anul 1926.

Cuvântarea lui I. I. C. Brătianu cu ocaziunea manifestațiunii culturale dela Eforie.

22 Martie 1927.

I. I. C. Brătianu : „Dacă nu mi-aș fi scris cuvintele ce m'am hotărît să vi le adresez, m'aș mulțumi în fața d-voastră să vă spun : Ne-am înțeles ! și adăog, m'ați îmbărbătat.

„Dar pentru cei ce nu sunt de față voi arăta cum înțelegem să îmbrățișem marea mișcare culturală din țara noastră.

„Nu am fi credincioși tradițiunilor, care au alcătuit capitalul moral al partidului nostru, dacă de rândul acesta n'am ști să deosebim datoria, căreia se cuvine să-i dăm întâietatea.

„Statul, ca orice organism complex, trebuia să-și asigure toate funcțiunile vitale, deci să aibă și să îngrijească toate organele necesare acestor funcțiuni.

„In această preocupare constantă, desfășurarea vieții impune, după împrejurări grija mai vie și mai stăpânitoare pentru anumite organe, de a căror dezvoltare, într'acel stadiu, depinde mai direct bunul mers al celorlalte.

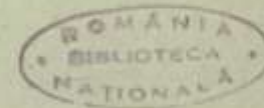
„Inaintașii noștri au știut în fiecare epocă a dezvoltării Statului, să deosebească chestiunea, care trebuia, în acele zile, să aibă o mai hotărîtoare însemnătate și astfel, diversele faze ale istoriei noastre moderne constitue adevăratele trepte, pe care succesiv, s'a întemeiat și s'a înălțat așezământul nostru politic și social.

„Firește programul general inițial, precum și cele care l-au completat în cursul anilor, au avut în vedere toate organele necesare Statului, ce trebuia reconstruit, dar în aducerea lor la îndeplinire, rând pe rând s'a concentrat energia, mai hotărît, asupra unuia din punctele lui cardinale.

Adevărul 26 Iulie, 1927, p. 4.

Funeraliile Regelui Ferdinand.

Discursul este scris după o scurte impresiune, pe umeri ofițerilor superiori. Când a trecut pe lângă Ion Brătianu, discursul mi s'a părut de un sentiment filial, la stius cu vîna cetera secunde. —



146. Cuvântarea lui I.I.C Brătianu cu ocazia manifestărilor culturale de la Eforie. București, 1927, 22 mar.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale.  
Biblioteca Națională a României.

147. Funeraliile Regelui Ferdinand. În: *Adevărul*. 1927, 26 iul., p. 4. Transcriere manuscrisă.  
Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

În discurs se aduce un elogiu mișcării culturale contemporane românești ca unul din vectorii principali ai dezvoltării statului național unitar.





Corpul necropsic al lui Brătianu a fost înălțat și a fost depus în Atriumul Măntălelelor lui Ștefan cel Mare în catedrala din Florina.

Ștefan românul lui Brătianu, singura a înălțării pe al. Viorica Brătianu ca cadavru alături de moarte.

Ștefan românul lui Viorica Brătianu, a avut loc în viziunile de moarte, care a fost diagnosticată asupra înălțării, înălțat ca să fie pus, pe catedrală, în Atriumul.

Generalul a dat un comenziu, sfidând stăruia moaște lui Brătianu.

Ju după moarte, Carnea și Semăniș au fost îngropate acasă în urma de doi.

148.  
 I.I.C. Brătianu,  
 marele bărbat de  
 stat și prim  
 ministrul României  
 a murit.  
 În: *Nădejdea*, Vârșeț  
 - Voievodina, 1927,  
 4 dec.  
 Fond Brătianu.  
 Arhiva Istorică.  
 Serviciul Colecții  
 Speciale. Biblioteca  
 Națională a  
 României.

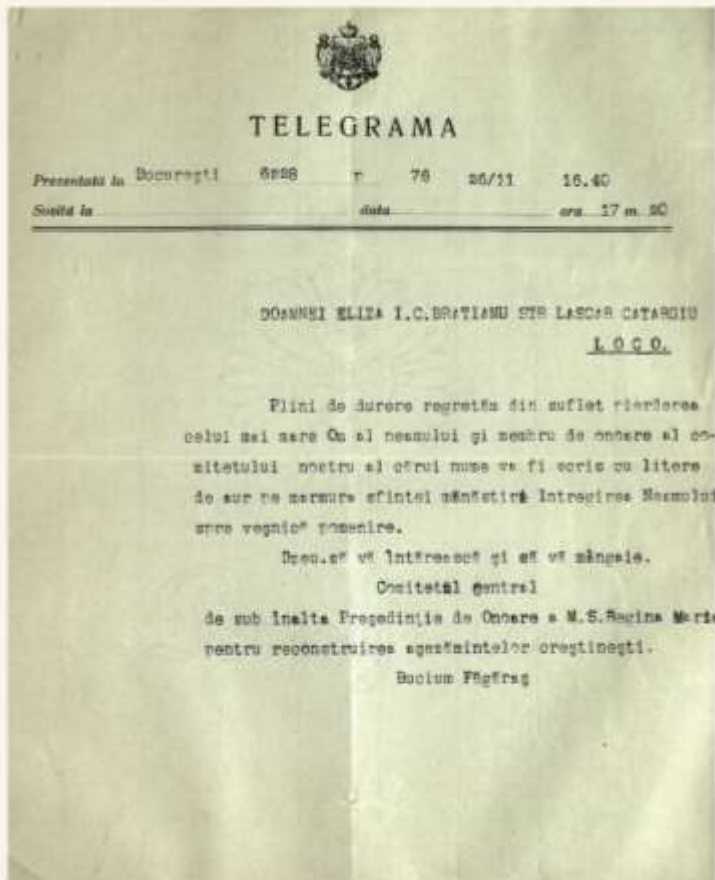
Cotidianul *Nădejdea* reprezenta publicația Partidului Național Român din Serbia și s-a publicat în perioada 1923-1944.



149. Lara, René. La Mort de M. Jean Brătianu : l'artisan de la plus grande Roumanie. În: *Le Gaulois*, Paris, 1927, 25 nov.  
 Fond Brătianu. Arhiva Istorică.  
 Serviciul Colecții Speciale.  
 Biblioteca Națională a României.

*Le Gaulois*, jurnal cotidian literar și politic francez s-a editat în perioada 1868-1929.





150. Telegramă de condoleanțe la decesul lui Ion I.C. Brătianu adresată de Comitetul Central pentru Reconstruirea Așezămintelor Creștinești din localitatea Bucium-Făgăraș. 1927, 26 noi. Dactiloprint. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.



151. La Situacion en Rumania : ayer mañana fallecio el jefe del gobierno, señor Brătianu. În: *El Sol*, Madrid, 1927, 26 nov. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

"*Nya Dagligt Allehanda*". Brătianu a fait tout son possible pour maintenir l'ordre dans le pays, et il a repoussé énergiquement les attaques contre la constitution, qui menaçaient l'existence de la dynastie et la prospérité du pays. Le frère du décédé devient maintenant Président du Conseil, mais on parle aussi de M. Dica, qui était membre du gouvernement qui réalisait l'importante réforme agraire après la guerre. Il jouit des sympathies des paysans, et l'appui de ce parti serait précieux pour le gouvernement.

152. Articol publicat în *Nya Dagligt Allehanda* cu privire la decesul lui Ion I.C. Brătianu. Stockholm, 1927, nov. Dactiloprint. Fond Brătianu. Arhiva Istorică. Serviciul Colecții Speciale. Biblioteca Națională a României.

*Nya Dagligt Allehanda* a fost un ziar conservator suedez, publicat în perioada 1859-1944. Textul este tradus în limba franceză.

*El Sol*, periodic spaniol cu orientare liberală a fost publicat în perioada 1917-1936.





*Coordonator Expoziție  
Olimpia Vulcu - bibliotecar Serviciul Colecții Speciale*

*Grafică și prelucrare imagini - Biroul Editorial  
Constantin Popovici*

*Colaboratori Serviciul Colecții Speciale  
Mihaela Manolache - bibliotecar  
Cristina Marinescu - Cabinet Manuscrise  
Mariana Marton - Cabinet Fotografii  
Mirela Niculae - Cabinet Arhiva Istorică  
Viorel Rotaru - Cabinet Periodice Vechi Românești  
Ionica Stan - Cabinet Bibliofilie*

